

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ՔՈՉԱՐԵԱՆ-ՍԱՐԳՍԵԱՆ. ՊԱՅՔԱՐ ԻՐԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Գրեթէ բոլորի համար ակնյացտ է, որ Սերժ Սարգսեանն իր նախագահութեան ընթացքում արդեն որերորդ անգամ առիթը բաց չի թողնում Ռոբերդ Քոչարեանի հանդէպ իր առաւելութիւնը ցուցադրելու, նրա նկատմամբ, նրա հետ առնչուող իրողութիւնների նկատմամբ իր իշխանութիւնն իցուց գնելու համար: Դա նաեւ բնական է, որովհետեւ եթէ դեյտրէ նախագահի պաշտօնը զբաղեցնող անձը իր շրջապատին ու հանրութեանը չապացուցի, չհամոզի, որ ինքը նաեւ տիրապետում է դեյտրէ նախագահութեանը, ապա նրա նախագահութիւնը կարող է լինել շատ կարճ, կամ վերածուել ուղղակի երկար մղամանջի: Հարկացին եւ մաքսալին ոլորտների միաւորման գործընթացը, դրա վերաբերեալ Սերժ Սարգսեանի մեկնաբանութիւնն ու Ռոբերդ Քոչարեանի մերձաւորագոյն գործիչներից մեկի՝ Վահրամ Բարսեղեանի համացին աննախագէպ քննադատութիւնը Ռոբերդ Քոչարեանի հեռանալուց յետոյ սեփական իշխանութեան աներկեցայութեան՝ Սերժ Սարգսեանի առաջմ երեւի թէ ամենից ակնառու վկայութիւնն էր:

Բայց եթէ զբեթէ բոլորի համար տեսանելի է, թէ ինչպէս է Սերժ Սարգսեանը Ռոբերդ Քոչչարեանի իշխանութիւնը, եւ իշխանութեան մէջ եղած նրա ամենակարողութեան առասպելը քանդում, դրա վրայ փորձելով կառուցել իր իշխանութիւնը, այդուհանդերձ կա հանրութեան մի զգալի մաս, որը չի հաւատում Քոչչարեան-Սարգսեան այդ տարակարծութիւնների, այդ մըրցակցութեան, տեղ-տեղ հակադրութեան անկեղծութեանը։ Հանրութեան այդ մասը համոզուած է, որ այդ ամէնը Ռոբերդ Քոչչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը հմտօրէն խաղարկում են, որպէսզի հասարակութիւնը Սերժ Սարգսեանին դիտարկի Ռոբերդ Քոչչարեանի համեմատութեամբ եւ վաստ Քոչչարեանի փոնին Սերժ Սարգսեանը ներկայանաց լաւ։ Այդպիսով նաեւ, թերեւս, ծրագրում է չէպոքացնել ընդդիմութեան զործոնն առկայ քաղաքական գործընթացում, եւ ստեղծել մի տպաւորութիւն, որ իրականում Սերժ Սարգսեանի հիմնական խնդիրը ոչ թէ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն է, իր համաժողովրդական շարժումով, այլ Ռոբերդ Քոչչարեանը՝ ոչ մի կերպ չենանալու իր ցանկութեամբ։

Ճշմարտութիւնը երեւի թէ

ինչ որ տեղ մէջտեղում է, ինչպէս լինում է սովորաբար: Այսինքն, Ռոբերդ Քոչարեանի եւ Սերժ Սարգսեանի տարաձայնութիւններն ինչ որ հարթութեան վրայ անկեղծ են, իսկ ինչ որ առումով գուցէ փոխշահաւէտ, եթէ ոչ ուղղակի պայմանաւորուած: Խնդիրը երեւի այն է, թէ այդ տարաձայնութիւնների, կամ մըցակցութեան, կամ հակադրութեան որ բաղադրիչն է լինելու աւելի դոմինանտ դրանց զարգացման հետագայուղութեան կանխորոշման առումով: Բանն այն է, որ Ռոբերդ Քոչարեանին այժմ ձեռնտու է, որ Սերժ Սարգսեանը լինի նախագահ: Սարգսեանը բաւական թոյլ նախագահ է, ունի յաղթահարելու լրջագոյն խնդիրներ բոլոր առումներով՝ լեզիտիմութեան, տնտեսական քաղաքականութեան, սոցիալական հարցերի, իշխանական բուրգի վերակազմաւորման, կադրային քաղաքականութեան, ընդդիմութեան հետ յարաբերութեան, արտաքին քաղաքականութեան: Այդ իրավիճակում Սերժ Սարգսեանն ուղղակի ստիպուած է պարբերաբար դիմել Քոչարեանի ուղղակի կամ անուղղակի օգնութեանը՝ նրա կադրերի միջնորդաւորուածութեամբ, որոնք բաւական շատ են պետական կառավարման համակարգի ամենաավերին օղակներում: Իսկ քանի դեռ Սերժ Սարգսեանը ստիպուած է դիմել Քոչարեանի օգնութեանը, Ռոբերդ Քոչարեանին միշտ էլ հեշտ է լինելու համակարգին համոզել, որ ինքը դեռ կա եւ ամենից վճռական հարցերում ինքն է որոշում կայացնում:

Սերժ Սարգսեանին ձեռնտու է, որպէսզի հանրութեան մօտ ստեղծուի տպաւորութիւն, որ իր հիմնական խոչընդոտը, այսինքն բարեշրջումների հիմնական արգելքը Ռոբերդ Քոչարեանն է իր իշխանութեան իներցիայով: Նախ, այդպիսով Սերժ Սարգսեանը փորձում է հասարակական անգամ չնչին աջակցութիւնից զրկել Ռոբերդ Քոչարեանին, նրան դարձնել հասարակութեան աչքում իրավիճակի համար թիւ մէկ մեղաւոր եւ այլպիսով ստանձնել Քոչարեանի անվտանգութեան երաշխաւորի կարգավիճակ: Այսինքն, "եթէ ես չլինեմ, ապա քեզ հետ ով գիտէ ինչ կը լինի": Միւս կողմից, Սերժ Սարգսեանը Ռոբերդ Քոչարեանին ներկայացնելով իր ծրագրի իրականացման գլխաւոր խոչընդոտ, փաստացի փորձում է թուլացնել ընդդիմութեան ալիքը, ցուց տա-

լով, որ ընդգիւմութիւնն իր համար
խնդիր չէ:

Հետեւաբար, Խորերդ Քոչար-
եանին Սերժ Սարգսեանի ազդե-
ցութեան տակ չընկնելու, նրա ձեռ-
քին չնայելու համար հարկ է
անպայման գալ իշխանութեան դե-
յուրէ, քանի որ դե ֆակտո իշխա-
նութիւնը նա աստիճանաբար կորց-
նելու է անխուսափելիօրէն: Զէ որ
հենց ինքը Քոչարեանն էր իր
վերջին հարցազրոյցում նշել, որ
իշխանութիւնը ստուերային պա-
տասխանատուութիւն չի լինում,
իշխանութեան պատասխանա-
տուութիւնը լատակ է: Հետեւաբար,
ինքն էլ հենց ամենից լաւ զիտէ, որ
եթէ դե յուրէ կորցնում ես իշխա-
նութիւնը, ապա դե ֆակտո դրա-
նից զրկուելու ուղղակի ժամանակի
խնդիր է:

Եւ հիմա Ռոբերդ Քոչարեանի
համար ժամանակը խիստ դեֆի-
ցիտ է: Ինչքան էլ հիմա Ռոբերդ
Քոչարեանին ձեռնտու է, որպէսզի
նախագահ լինի թոյլ Սերժ Սարգս-
եանը, միեւնոյն է նա համականում է,
որ մնալով, Սարգսեանն աստիճա-
նաբար ուժեղանում է, առաւել եւս,
որ ընդդիմութիւնն էլ նրան օգ-
նում է այդ հարցում՝ քննադատու-
թեան հիմնական սլաքը այդուհան-
դերձ շարունակելով պահել Քո-
չարեանի վրայ: Իսկ ինչքան Սերժ
Սարգսեանն ուժեղանում է, այդ-
քան նուազում է Քոչարեանի դե-
յուրէ վերադարձի հարցը: Իսկ ինչ
է նշանակում ուժեղ իշխանութիւն
չայսատանի պարագայում: Դա
նշանակում է մատեսա-քաղաքա-
կան բոլոր լծակների հանդէպ լի-
ակատար վերահսկողութիւն: Եթէ
մինչ այդ այդ վերահսկողութիւնն
իրականացնում էր Ռոբերդ Քո-
չարեանը, ապա ուժեղանալու դէպ-
քում դա անցնելու է Սերժ Սարգս-
եանին:

Առաջին հայեացքից թւում է,
որ կարելի էր այդ հարցում յստակ
պայմանաւորուել, եւ վաղեմի զի-
նակիցներ Ռոբերդ Քոչարեանն ու
Սերժ Սարգսեանը փոխադարձա-
բար կարող էին մնալ միմեանց
անվտանգութեան եւ բարեկեցու-
թեան երաշնաւորներ: Սակայն եր-
կումն էլ հասկանում են, որ ժա-
մանակներն արդեն փոխուել են,
ընդ որում, ինչպէս վրաց-օսական
իրադարձութիւնը ցոյց տուեց,
փոխուել են թէ հասարակութեան
ներսում, թէ տարածաշրջանում:
Հետեւաբար Հայաստանից պահանջ-
ուելու են լուրջ քայլեր: Իսկ
քաղաքականութեան մէջ, այն էլ
մեծ քաղաքականութեան, լուրջ

քայլերը կատարւում են փոխզի-
ջումների տեսքով։ Ինչ որ բան
զիջում ես, ինչ որ բան ձեռք
բերելու դիմաց, կամ մասից
հրաժարվում ես ամբողջի համար։
Հետեւաբար մեծ է հաւանականու-
թիւնը, որ Ռոբերտ Քոչարեանի եւ
Սերժ Սարգսեանի մրցակցութիւնը
զիջող լինելու կամ զիջուող չլինե-
լու համար պայքար է։ Նրանցից
ոչ ոք չի ցանկանում լինել այն
մասը, որից կը հրաժարուի միւսը
ամբողջը պահպանելու համար։
Հետեւաբար, նրանց միջեւ հակադ-
րութիւնը կեղծ կամ անկեղծ չէ,
թերեւս, նրանց միջեւ հակադրու-
թիւնը պարզապէս բնական է։

Սակայն այդ ամէնի մէջ կա մի
նրբերանգ, որը երեւի թէ այդքան
էլ հաշուի չեն առնում Սերժ Սարգս-
եանն ու Ռոբերդ Քոչարեանը: Դա
այն է, որ ժամանակի փոփոխու-
թեան հետ մեկտեղ, փոխուել է
նաեւ Հայաստանի իշխանութեան
ուժեղութեան բանաձեւը: Այլեւս
ուժեղ իշխանութիւն լինելու հա-
մար բաւական չէ տիրապետել
տնտեսա-քաղաքական բոլոր լծակ-
ներին: Հիմա անհրաժեշտ է տիրա-
պետել հասարակական տրամադր-
ութեանը: Իսկ դրանից թէ Ռո-
բերդ Քոչարեանը, թէ Սերժ Սարգս-
եանը այժմ բաւական հեռու են, ու
թէեւ Սարգսեանը փորձում է ինչ
որ քայլեր անել մօտենալու ուղղու-
թեամբ, սակայն դրանք չենց
սկզբից դատապարտուած են անյա-
ջողութեան, քանի որ նրա այդ
քայլերի հիմնական ուղղութիւնը
Քոչարեանին իր համար ֆոն դարձ-
նելն է, մինչդեռ հասարակութեան
համար Քոչարեանն արդեն վա-
ղուց անցած փուլ է, ընդ որում
նաեւ հենց Սարգսեանի շնորհիւ:
ՃԵՑՄ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ

Մամիկոն

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐՈՒ
ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմոնեան Ամերիկայի Շքանի
ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԹ. ԱՐԾԱԿ ԳԱԶԱՆՅԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱԲՐԻԵԼ ՄՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՐԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ
ՔԵՆ. (626) 797-7680
Ֆաբս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party
of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail)

All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
(202) N. Alvarado St.

ԿԱՐԵՒՈՐ ԺԵՍ ՌՈՒՍԱՅԻՆԻՆ

ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն
Տէր-Պետրոսեանի վերջին հար-
ցազրոյցը Հարաւային Օսեթիա-
յում տեղի ունեցած պատերազմի
վերաբերեալ, պատկերաւոր ասած,
իսկական ցնցում է առաջացրել հայ
հանունթեան ,ո՞գանում:

Հասրութեամ շրջանում։
Լեռն Տէր-Պետրոսեանն իր
այդ հարցազրոյցում կարծիք էր
յայտնել, որ պատերազմը սկզբնա-
կան շրջանում վրաց-հարաւուե-
թական պատերազմ էր եւ միայն
հետազոտմ վերածուեց վրաց-ռու-
սական պատերազմի։ Աւելին, Լե-
ռն Տէր-Պետրոսեանն ասել էր, որ
Ռուսաստանն այդ պատերազմին
իր գծոական միջամտութեամբ
հարաւուեթական ժողովրդին փրկեց
ցեղասպանութիւնից, ու եթէ ռու-
սական օգնութիւնն ուշանար թէ-

կուզ վեց ժամով, այսօր Հարաւա-
յին Օսեթիա գոյութիւն չէր ունե-
նայ: Այսպիսի ընդգծուած ուռւաս-
մէտ յայտարարութիւն ՀՀ առաջին
նախագահից թերեւս ոչ ոք չէր
սպասում, եւ այդ է պատճառը, որ
Հարցազրոյցը դարձել էր հայ քա-
ղաքական եւ հասարակական շրջա-
նակների քննարկումների համար
առաջին թեման: Ընդ որում, բոլոր
քննարկումներում զերիշշող եւ
առաջին արձագանքը զարմանքն
էր: Առաւել հետաքրքիր է, իհարկէ,
թէ Լեւոն Տէր-Թետրոսեանի հար-
ցազրոյցն ինչպէս է ընդունուել
Ռուսաստանում, ՌԴ պետական եւ
քաղաքական շրջանակներում: ՌԴ
պետական արձագանքը պաշտօնա-
պէս ճշգել, իհարկէ, հնարաւոր չէ,
սակայն Կրեմլինի մօտ կանգնած

մեր աղբիւրների պնդմամբ՝ հարցազրոյցը ՌԴ իշխանութիւնների մօտ դրական տրամադրութիւններ է առաջացրել, ինչը, իհարկէ, զարմանալի չէ: Ինչ վերաբերում է ռուսական քաղաքական եւ հասարակական շրջանակներում առկաց տրամադրութիւններին, ապա սրանց շուրջ զրոյցեցինք ՌԴ Քաղաքական եւ ռազմական վերլուծութիւններին, ինստիտուտի միջէթնիկական յարաբերութիւնների հիմնադիրների վարչութեան պետ, քաղաքագէտ Սերգէս Մարկեղոնովի հետ: Վերջինս, գնահատելով կեւոն Տէր-Պետրոսեանի վերոնշեալ յայտարարութիւնը, ասաց. «Առաջին հերթին, ալու ալտարա-

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՍ ԱՆՁԵԼԵՍԻ «ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ» ՀԻՄԱԿԴՐԱՄԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՀԻՄԱԿՆՈՐՈԳՈՒԵԼ Է ԽԱՐԲԵՐԴԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՈՒԱԾ ՄԱՆԿԱՏՈՒԾԸ

2008թ. Օգոստոսի 19-ին ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարար Ա. Համբարձումյանը, նախարարութեան աշխատակազմի ընտանիքի, կանանց եւ երեխաների վարչութեան պետ Լ. Ղազարեանը եւ այլ աշխատակիցներ կատարեցին շրջայց Խարերդի մասնագիտացուած մանկատանը:

Այցի նպատակն էր ծանօթանալ օրերս աւարտուած մանկատան երեք սենեակների վերանորոգման աշխատանքներին, որոնք կատարուել են «Հայաստանի ծնողազուրկ եւ հաշմանդամ երեխաների Սուրբ ծննդի» բարեգործական հիմնադրամի կողմից, որի նախագահն է Յովհաննէս Բալահեննը Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներից:

Նա նաեւ «Քաջ Նազար» ամսագրի գլխաւոր խմբագիրն է, որը լույս է տեսնուած ԱՄՆ-ում:

Մանկատան տնօրէն Հ. Բալասանեանը մանրամասն ներկայացրեց վերանորոգուած սենեակները, մանկատան յարմարութիւնները, բակը, կաթսայատունը, նոր մասնաշենքի կառուցման աշխատանքների ընթացքը:

Նախարարին երեխաները ողջունեցին երգ ու պարով, որից յետոց նա շրջեց մանկատան բոլոր սենեակներով եւ տեղուած ականատես եղաւ երեխաների աւորեացին: Ներկայացուեցին երեխաների մնադիքաշման կարգը, սանիտարահիգիենիկ պարագաները, բուժօգնութեան համապատասխան ձեւերը:

Շրջացցի մասնակիցները եղան նաեւ վերականգնողական կենտրոնի ֆիզիոթերապիայի սենեակում, որտեղ ֆիզիկական մարզման շնորհիւ վերականգնուում են երեխայի մարմական որոշակի փունկիցիաները:

Կենտրոնը վերանորոգուել է Շուշյացարիայի ՄԵՏ Անդրանիկուրդին և նույրատութեան շնորհիւ:

Շրջացցին յաջորդեց քննարկուած մանկատան զարգացման նոր ծրագրերի, ՀՀ խորը մտաւոր կարիքներով երեխաների հիմնահարցի ամբողջական լուծման սինմայի վերաբերեալ, որը կ'ապահովի երեխայի տուեալ հաստատութիւնից դէպի հասարակութիւն տանող ճանապարհի արդինաւէտութիւնը, հնարաւոր անկախութեան եւ ինքնուրուն ապահովումը:

«Հայարակութեան իւրաքանչիւր անդամ պէտք է իրազեկ լինի նմանատիպ հաստատութիւնների գո-

ՄԱՆԿԱՏԱՆ ԾԵՆԵՐԻ ԱՅՆ ՀԱՏՎԱՅԻ ՍՈՎԱՐՆ, ԵՐՐՈՐԴ, ԵՐՐՈՐԴ ՅԱՐԿԱՅԻ ԽՄԱՎԱՆԵՎԵՐԻ ՎԵՐԱՌՈՐՈՇՎԱԾԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԵՐԻ Ե ԼՈՍ ԱՆՁԵԼՈՒՄ:
«ԾՆՈՒԱՅՈՒՐԻԿ ԵԿ ԿԱՇԱՎԱՐԱ ԵՐԵՆԱՆԵՐԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄԱԿԴՐԱՄԸ
ՀԱՎԱՆԱՆԵՍ ԲԱԼԱՅԱՆ

2008 թ.

յութեան մասին եւ անմիջական մասնակցութիւն ունենայ ներսուած կատարուող աշխատանքներին, անհանգստացնող ինտիբրների ու հարցերի լուծման գործընթացին: Այս երեխաները նոյնպէս մեր հասարակութեան լիարժէք անդամներն են, որոնք կարիք ունեն մարդկացին ջերմութեան, ինսամքի եւ հոգա-

խնամք, երեխայի ուսուցում՝ հնարաւորութիւնների շրջանակներում ինքնասպասարկման հմտութիւններ, ֆիզիկական արատների կողմէ:

Հոգեբանական ինդիբրների կողեկցիա, կանխարգելում եւ բուժում, վերականգնողական տարբեր միջոցառումներ:

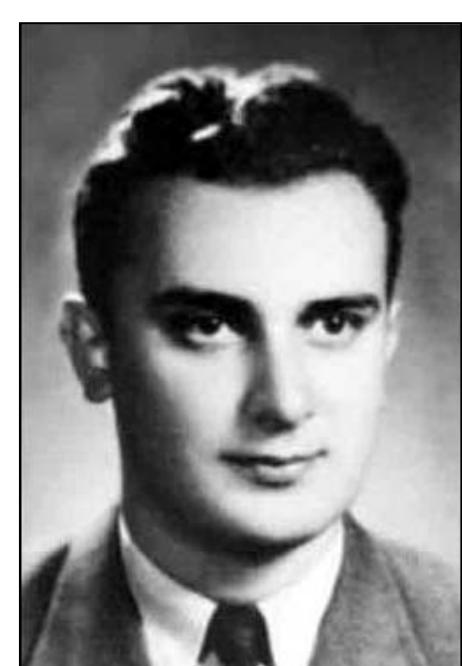
ՄԱՐԱՑԱԾ Է ՍԵՐԳԵՅ ՄԵՐԳԵԼԵԱՆԸ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիան եւ Գիտութեան Պետական Կոմիտէն կը տեղեկացնեն, որ մահացած է ակադեմիկոս Սերգէյ Մերգելեանը:

«Խորին վշտով տեղեկացանք ականաւոր գիտնական եւ քաղաքացի, հայկական գիտութեան դասական, ակադեմիկոս Սերգէյ Մերգելեանի մահուան մասին», - ըստուած է Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի եւ Գիտութեան Պետական Կոմիտէի հաղորդագրութեան մէջ: - «Ակադեմիկոս Սերգէյ Մերգելեանի մահը անդառնալի կորուստ է ողջ հայ ժողովուրդի եւ առաջին հերթին, Հայաստանի գիտական հանրութեան եւ մտառարական համարութեան համար»:

1950-ական թուականներու կեմերուն Սերգէյ Մերգելեանը Հայաստանի մէջ ստեղծել է կիրառական մաթեմատիկայի եւ հաշուողական տեխնիկայի գիտատեխնոլոգիական նոր ուղղութիւն, որ յետագայում մէծ համբաւ բերաւ Հայաստանին: Անոր ղեկավարութեամբ ստեղծուեցաւ մաթեմատիկական մեքենաներու երեւանի գիտահետազոտական ինստիտուտը, իսկ յետագային՝ նաեւ արտադրական ձեռնարկութիւններ, սկսաւ ժամանակակից հաշուողական մեքենաներու արտադրութիւնը:

Սերգէյ Մերգելեանը 21 տարեկանին դարձած է գիտութիւններու դոկտոր, 25 տարեկանին՝ ԽՍՀՄ-ի եւ Հայկական ԽՍՀ-ի Գիտութիւններու ակադեմիայի թղթակից անդամ, 28 տարեկանին՝ Հայաստանի գործադիր կանայի կողմէ:

Հաստանի Գիտութիւններու ակադեմիայի ակադեմիկոս: Եղած է Հայաստանի Գիտութիւններու ակադեմիայի փոխնախագահը, Գիտութիւններու ակադեմիայի եւ երեւանի պետհամալսարանի հաշուողական ինստիտուտութեան տնօրինութիւնների միջին տնօրինութիւնների մէջ: Արժանացած է Հայաստանի Հանրութեան եւ մտառարական համարութեան համար»:

Այս տարի կը լրանար Սերգէյ Մերգելեանի ծննդեան 80-ամեացիութեանը:

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի օգուակցութիւն եւ ի օգուակցութիւն քաղբանտարկեալներին ու սրանց ընտանիքներին

Սիրելի Հայրենակից՝

Լեռն Տէր-Պետրոսեանի աշակցութեան ԱՄՆ-ի կենտրոնի սախաձեռնութեամբ՝ Ուէլզ Ֆարկօ (Wells Fargo) բանկում բացուել է ("Political Prisoners 2008") «Քաղաքական Բանտարկեալներ-2008» հաշուեհամար հա. 3240539928 որին կարող էք փոխանցել ձեր սիրական օժանդակութիւնը:

Վերոնշեալ հաշուեհամարում հաւաքուած գումարները ամբողջութեամբ փոխանցուելու են երեւան, Հայաստանի քաղբանտարկեալների ընտանիքների օգուակցութեան համար գործող՝ Արշակի Բողիկեանի հաշուեհամարին:

Ձեր նուիրատուութիւնները կարող էք կատարել անձամբ՝ Ուէլզ Ֆարկօ բանկի ցանկացած բաժանմունքում, ինչպէս նաեւ ուղարկել կամ անձամբ բերել Լեռն Տէր-Պետրոսեանի աշակցութեան ԱՄՆ-ի կենտրոն, հասցեն՝ 440 W. Colorado, Suite 211, Glendale CA 91204.

Լեռն Տէր-Պետրոսեանի Աշակցութեան ԱՄՆ-ի կենտրոն Հեռ: 818-548-1915

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏԵՍՈՔՐԱԹԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԹԵԱՆ

Երբ այդ յօդուածը լոյս տեսնէ «Մասիս»ի յաջորդ թիւին մէջ, շատ հաւանօքէն Տեմոքրաթ կուսակցութեան ընտրական համագումարը, որ տեղի կ'ունենայ Քոլորատոցի Տէնվեր քաղաքին մէջ, իր աւարտին կը համնի: Մոյն համագումարի աւարտին, իր բոլոր դոյնզոյն արտայացութիւններէն, եւ «ալա-ամերիկեան» փուջիկներու տեղատարափէն ետք, կը հաստատի սոյն կուսակցութեան ընտրական «ticket»ը, նախագահի եւ փոխ-նախագահի անուններով: Այս անշուշտ կը նշանակէ փոքրամասնական, սեւամորթ եւ խառնածին ծագումով, նախագահական թեկնածուի եւ իր նշանակած փոխ-նախագահի թեկնածուի յաղթանակը, երկար եւ յոգնեցուցիչ նախընտրական պայքարէ մը ետք, որու ընթացքին, կուսակցութեան երկու թեկնածուները, Պարաք Օպաման եւ Հիլլրի Քլինթըն բուռն պայքար մղեցին առաջին տեղը դրաւելու համար: Ի վերջոյ յաղթական պիտի ելլէր Պարաք Օպաման, որ ամերիկեան պատմութեան առաջին նախագահութեան սեւամորթ թեկնածուն կը հանդի-սանաց:

Ինչ կը վերաբերի փոխ-նախագահի նշանակեալ թեկնածուին, ան ամերիկեան եւ միջազգային քաղաքական շրջանակներու կողմէ ճանչցուած, եւ 1972էն ի վեր ամերիկեան Գոնկրէսի անդամ, եւ ընտրական եւ արտաքին գործերու յանձնախումբերու նախագահ ծո Պայտընէ, ուրեմն թթուած, փորձառու եւ ամերիկեան քաղաքական կեանքի բոլոր, կամ գրեթէ բոլոր քաղաքիներուն տեղեակ անձնաւորութիւն մըն է, 7-8 անգամ սենաթըր վերըտրուելով Տէլլուէր նահանգէն: Ինչ կը վերաբերի տարիքին, մինչ Օպամա 47 տարեկան է, Պայտըն հասած է 65-ի, այնքան մը որ իր սպիտակ մազերուն բերումով, զինք նոյնիսկ կոչեցին Օպամայի «մէծ հայրը» ըլլալու պատկերով:

ԻՆՉՈ՞Ի ծո ՊԱՅՏԸՆ

Տէլլուէրի այս սենաթըրի նշանակումը փոխ-նախագահի պատշօնին, իր ընտրական հաշիւները ունէր, որոնց մէջ կը մտնէին հետեւեալ երկու գլխաւոր հաշիւներու:

Առաջինը այն էր, որ սկիզբէն ի վեր, ոչ միայն հանրապետական-ներու կողմէ, այլ նոյնինքն տեմոքրաթներու կողմէ, յատկապէս Հի-

լոր Գլինթընի կողմէ, Պարաք Օպամա կը նկատուէր Ամերիկայի նմանակային սոյն քննադատութեան չէզոքացման պիտի նպաստէ, թէ ներքին եւ թէ արտաքին քաղաքական հարցերու նկատմաք: Այս կը վերաբերի նաեւ Օպամայի սենաթին ներս ունեցած հազիւ 3-4 տարիներուն, որուն դիմաց Պայտըն ունի աւելի քան 30 տարիներու փորձառութիւն: Պայտընի միջազգային հարցերու վերաբերեալ ծանօթութիւնը եւ լրացուցիչ մէկ ազդակը պիտի հանդիսանայ Պարաք Օպամայի հնթագրեալ եւ կամ իրական անփորձութեան արտաքին գետնի վրայ:

Երկրորդ, տեսնուած է Օպամայի մօտ իր ժողովրդականութիւնը կաթոլիկ համայնքի, եւ միջին դասու աշխատառներու, ինչպէս նաեւ իրական սեոփ որոշ տարիքի անդամներու մօտ, որոշ տկարութիւն արձանագրած էր նախընտրական շրջանին: Ուրեմն ընտրական այս խմբաւորումներու մօտ, ծո Պայտըն, որ կաթոլիկ համայնքի կը պատկանի, եւ ծանօթ է իրեւ միջին դասու պաշտպան անձնաւորութիւն, պիտի յաղողի վերոյիշեալ ընտրական խումբերը լծել Օպամայի կառոքին: Այս գծով, տակաւին յստակ չէ, մինչ այս տողերը կը գրուին, թէ ի՞նչ բովանդակութիւն եւ խորք պիտի ունենան, Հիլլրիի, եւ իր ամուսնոյն, նախկին նախագահ Պիլ Գլինթընի ելոյթները, համագումարի շրդ եւ ջրդ օրերուն: Թէ եւ այս երկուքն ալ, Օպամայի նախընտրական նշանակումն ետք, ինստացան նեցուկ կանգնիլ իրեն, ապահովելու համար իրենց կուսակցութեան յաղթանակը ընտրութեանց ընթացքին, Հիլլրի Գլինթըն շարունակ կը շեշտէր թէ 18 միլիոն ամերիկացիներ իրենց ձայները իրեն տուած էին, եւ ասոնց փոխարէն ինք, այսինքն Հիլլրիին, իրաւունք ունէր որոշ ակնկալութեան, թէրեւս ծո Պայտընի փոխարէն, փոխ-նախագահի պաշտօնին: Ինչ որ ալ ըլլայ Հիլլրիի քաղաքական կեանքի յետագայ ընթացքը, ան արդէն արձանագրած է մէծ յաղթանակի իրեւն նախագահական առաջին կին թեկնածու եւ գրեթէ հասած իր երազին: Շատ հաւանորէն, առանց հրապարակաւ ցոյց տալու Տէր եւ Տիկ. Գլինթընները թէ նախանձի, եւ թէ զայրոյթի հոգեկիճակներ ունին Պարաք Օպամային դէմ, որ իրենցմէ խլեց

Տեսոքրաթ կուսակցութեան ընտրական համագումարը

գրեթէ իրենց ակնկալած յաղթանակը, եւ Հիլլրիին զլացաւ փոխնախագահի պաշտօնը: Այս ուղղութեամբ, Հիլլրիի կողմնակից որոշ իրական խմբակցութիւններ կրնան նոյնիսկ որոշ «անխորժութիւններ» պատճառել համագումարի յաղթացքին, իրենց նախասիրած թեկնածուն, Հիլլրիին պաշտպանելով: Սակայն թէ Օպաման, թէ տեմոքրաթները առհասարակ մէծ համարում ունին Հիլլրիին նկատմամբ, որուն քաղաքական դէրը երբեք նուազած կամ վերջացած չի նկատուիր:

Ճո Պայտընի ընտրութեամբ, Օպամա նաեւ արձանագրեց հետեւեալ յաղողութիւնները: Պայտըն ամերիկեան հասարակութեան ծանօթ է ոչ միայն իր հարտասանութեամբ, ինչպէս Օպաման, այլ յանձախ «բուռն, կոպիտ» ելոյթներով, որոնք կը վերաբրուին իր նկարագրի բուռն հանգամքին, եւ ծանօթ է իրեւ միջին դասու պաշտպան անձնաւորութիւն, պիտի յաղողի վերոյիշեալ ընտրական խումբերը լծել Օպամայի կառոքին: Այս գծով, տակաւին չէ, մինչ այս տարիքի ամուսնոյն, նախկին նախագահ Պիլ Գլինթընին եւ իր նկարագրի բուռն հանգամքին, եւ շշամանքան վրայ, Օպամա Պայտընի կ'ակնակալէ գործօն մասնակցութիւն մը իր փոփոխութեան ծրագրէն ներս, եւ վստահօրէն պիտի ստանանայ անցորդ նեցուկը:

Սոյն յօդուածի աւարտին, մէկի հայերուս համար, ողջունելի երեւոյթը այն է որ թէ Պարաք Օպամա, եւ թէ ծո Պայտըն հայկական ցեղասպանութեան հանաչման ի նպաստ արտայայտութիւն ունեցած են, եւ մաղթելու է որ ասոնք երկու անփորձ եւ ոչ արժանի Ամերիկայի նախագահութեան, Պայտըն լաւ կը ճանչնա Մքքէնը, իրեւ երկար տարիներու բարեկամ, եւ ինչպէս իր պաշտօնի ընդունման ճարին մէջ շեշտէց, որոշապէս ցոյց տալով Մքքէնի Պուշի 8 տարիներու նախագահութեան 95 առ հարիւրի համաձայնութիւնը, եւ եթէ յաղողի, Պուշի իշխանութեան ծրդ շրջանը հանդիսալու վտանգը:

Թէ եւ ընդհանուր գիծերու մէջ, Պայտըն համաձայն է Օպամայի որդեգրած եւ տեմոքրաթներու հետապնդած քաղաքա-տնտեսական ծրագրին, այսինքն արտաքին դէմ, որ իրենցմէ խլեց

քին տնտեսական, բժշկա-առողջապահական, եւալն, Պայտըն որոշ հարցերու մէջ տարակարծիք է իր «վարպետին» եւ մօտիկ անցեալին չէ պահած իր կարծիքը: Այս պարագան սական նոյնիսկ փնտուուած յատկանի մը կը նկատուի Օպամայի կողմէ, եւ կրնայ նպաստել իր իշխանութեան յառաջիազգացքին: Մէկ հարցի մէջ, Պայտընի ընտրութիւնը, ոմանց կողմէ լուրջ «շեղում» կը նկատուի, այն է որ եթէ Օպամա կը փնտուութիւնն «ասպետներ», յատկապէս Ուաշինթոնի «կորսուած» ըլլալու հանգամանքը ուղղելու համար, ծո Պայտըն, ինք եւս, 1972-էն ի վեր մաս կը կազմէ, եւ ուրեմն բաժին ունի Ուաշինթոնի «կորսուածութեան»: Առանց շեշտէլու այս պարագային վրայ, Օպամա Պայտընէն կ'ակնակալէ գործօն մասնակցութիւն մը իր փոփոխութեան ծրագրէն նեցուկը:

Սոյն յօդուածի աւարտին, մէկի հայերուս համար, ողջունելի երեւոյթը այն է որ թէ Պարաք Օպամա, եւ թէ ծո Պայտըն հայկական ցեղասպանութեան հանաչման ի նպաստ արտայայտութիւն ունեցած են, եւ մաղթելու է որ ասոնք երկու անփորձ եւ ոչ արժանի Ամերիկայի նախագահութեան, Պայտըն լաւ կը ճանչնա Մքքէնը, իրեւ երկար տարիներու բարեկամ, եւ ինչպէս իր պաշտօնի ընդունման ճարին մէջ շեշտէց, որոշապէս ցոյց տալով Մքքէնի Պուշի 8 տարիներու նախագահութեան 95 առ հարիւրի համաձայնութիւնը, եւ եթէ յաղողի, Պուշի իշխանութեան ծրդ շրջանը հանդիսալու վտանգը:

THE QUALITY AND SAFE CHOICE...

**AGBU
HIGH SCHOOL**
PASADENA

2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA, CA 91104
(CORNER OF ALTADENA DRIVE AND MOUNTAIN STREET)

**2008-2009 SCHOOL YEAR
OPEN ENROLLMENT
GRADES: 9-12**

COLLEGE PREPARATORY ACADEMIC PROGRAM
HONORS & AP LEVEL INSTRUCTION

FOR MORE INFORMATION, PLEASE CALL 626-794-0363

"The Friends of Armenian Arts" Proudly Presents "BRAVO" TBILISI ARMENIAN THEATRE

TBILISI'S PETROS ADAMYAN STATE ARMENIAN DRAMATIC THEATRE

«ԿԵՎՈՒՄ»

Exclusive stop in Los Angeles during a National Tour

Թիֆլիսի Պետրոս Ադամյանի անուան Պետական Հայկական
Դրամատիկական Թատրոնի հիւրախաղերը Միացեալ Նահանգներում

Թող Որ Այս Ներկայացումները Մեր Արտերը Գերէ....

Let These Performances Touch Our Hearts

Pepo

Պէպօ

SATURDAY SEPTEMBER 6, 7:00 P.M.

Love
Under
The Elms

Սեր Ծփիւերի Տակ

SATURDAY SEPTEMBER 27, 7:00 P.M.

Khataballa

Խաթաբալա

SUNDAY OCTOBER 5, 7:00 P.M.

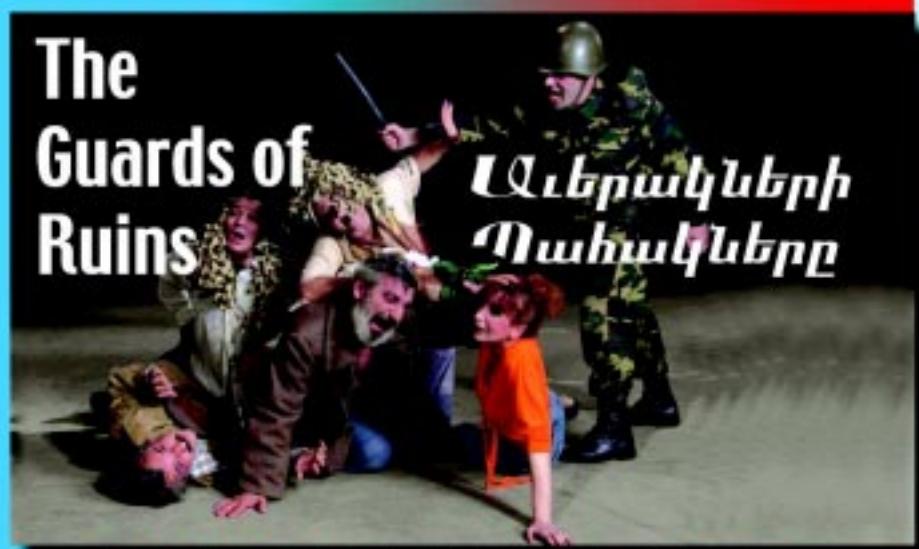

SUNDAY SEPTEMBER 7, 7:00 P.M.

SUNDAY SEPTEMBER 28, 7:00 P.M.

The
Guards of
Ruins

SUNDAY OCTOBER 12, 7:00 P.M.

SIX DIFFERENT DAYS! SIX DIFFERENT PLAYS!

ONE CHANCE TO SEE EACH PLAY

GLENDALE HIGH SCHOOL AUDITORIUM

1440 E. BROADWAY, GLENDALE, CA

Mail delivery: 818.637.2191 • Tickets free delivery: 818.265.0506

Get your tickets on line at: itsmyseat.com • Recorded event message: 818.487.5563

www.bravotbilisiarmeniantheatre.com

RESERVE YOUR TICKETS TODAY Tickets: \$25, \$30, \$40, \$50, \$100

Group discounted tickets are available

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

ՀՈԳԵԼՈՅՍՍ Տ. ՕՉԱԿԱՆ ՎՐԴ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՏԱՂԱՆԴԱՒՐ ԵՐԱԺԻՇՏ ՀՈԳԵՒՐԱԿԱՆԻՆ ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

ԹՈՐԴՈՄ ՓՈՍԹԱՁԵԱՆ

Վաստակաշատ երաժշտագէտ, խմբավագը եւ նուիլեալ հոգեւորական, Հոգէ. Տ. Օշական Վրդ. Մինասեան, ի Տէր հանգեաւ Յուլիս 26, 2008 թուին, Պոսթոնի մէջ: Ան վախճանեցաւ մէկ քանի ամիսներէ ի վեր շարունակուող փիզիքական անհանգատութիւններէ ետք:

Օշական Հայր Սուրբի վախճանման այս բօթը, ինչպէս իր հարազատներուն՝ նոյնպէս նաև իմ սիրու կը համակէ խորին կսկիծով եւ տրտմութեամբ:

Այս տիսուր գոյժը առիթ կու տայ ինծի վերադառնալու ետ, շատ ետ՝ ճիշդ այն օրը, երբ պատանեակն Յոլակ Մինասեան (այս էր աւագանի անունը Օշական Հայր Սուրբին, նախքան իր ձեռնադրութիւնը) մտաւ Անթիլիասի դպրեվանքն ներս:

Այս միակ վերջիշումը բաւական է ինքնին՝ որ իշշատակներու յորդանք մը ողողէ հոգիները իր վերապրող դասընկեներուն, եւ իմ՝ որ ապրեցանք դպրեվանքի ուսանողական այն երանելի տարիները: Իր վերապրող դասընկերներն են՝ Գոգէ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեանը, Կարօ Պետրոսեանը եւ Գարեգին Քչնչյ. Գասպարեանը:

Ինչ մեծանուն դէմքեր, եւ յուշեր՝ ետ չեն զար հիմա, եւ որ արցունքներ կը խլեն մեր աչքերէն: Դեռաբողբոջ պատանեակ մըն էր Յոլակ, երբ մտաւ դպրեվանքն ներս:

Ոչինչ այնքան արտայալուիչ էր իր դէմքին վրայ՝ որքան իր նայուած քը: Ապագայ երազներով վառ իր աչքերն էին հմայիչ: Իր նայուած քը ջուրի պէս զուլալէր եւ վճիտ՝ արցունքի մը նման:

Առաջին իսկ օրէն՝ հոգեկան ինքնամուղ կապ մը զօդեց մեզ երարու:

- Կ'ուզեմ որ ես եւ դուն միշտ ընկերներ ըլլանք իրարու հետ, ըստ ան:

- Անշուշտ, - ըսի ես:

Ուր արդարեւ, երկարատեւ տարիներ մենք եղանք միշտ ընկերներ: Հոգիով եւ սրտով՝ եղայրակիցներ: Ոչ ճակատագրական վերիվայրումները, ոչ աշխարհագրական հեռաւորութիւնները եւ ոչ ալ անապանելի դժբախտ պատահարները՝ կրցան խախտել մեր

ընկերական անբեկանելի կապը:

ԱՊԱԳԱՅ ԵՐԱԺԻՇՏԸ
Յոլակ դպրեվանքի մէջ շուտով սիրուեցաւ իր դասընկերներէն եւ դասատուներէն: Իր ուսանողական առաջին օրերէն իսկ, անցոյց տուաւ մասնաւոր հակում մը եւ սէր՝ երաժշտութեան հանդէպ:

Դպրեվանքի չորրորդ ուստաժական ստարելը ջանին՝ ան իմացած էր յանկարծ, որ Պէյրութի սինեմաներէն մէկուն մէջ ֆիլմ մը կը ցուցադրուի, մեծ երաժշտագէտ ջութակահար՝ Նիփօլ Փականինի մասին՝ «The Magic Bow» (Մողական Աղեղը) անուան տակ:

Յոլակ այնքան յափշտակուած էր այս երաժիշտին կեանքէն եւ անոր երաժշտական արուեստին, որ 11 անգամներ զացեր էր դիտելու այդ ֆիլմը, եւ առանց արտօնութեան:

Դպրեվանքի տեսուչ՝ Դերենիկ Սրբազն, ներողամիտ գանուեր էր, երաժշտասէր ուսանողին այս անկարգապահ ընթացքին նկատմամբ:

«ԵՐԵՒԻԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ ԵՒ ԽՄԲԱՎԱՐ՝ ՕՇԱԿԱՆ ՎՐԴ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Թերեւս երաժշտագէտ Փականինի կեանքն ու գործը կարեւոր ազդեցութիւն մը թողած էին պատանի Յոլակի վրայ: Թերեւս՝ երաժշտութեան հանդէպ իր ներքին հուրը եղած էր պատճառ՝ որ ոչ երկրացին դժուարութիւնները եւ ոչ ալ կեանքին պատճառած արգելքները ետ կեցնեն զինք իր հետապնդած երագին:

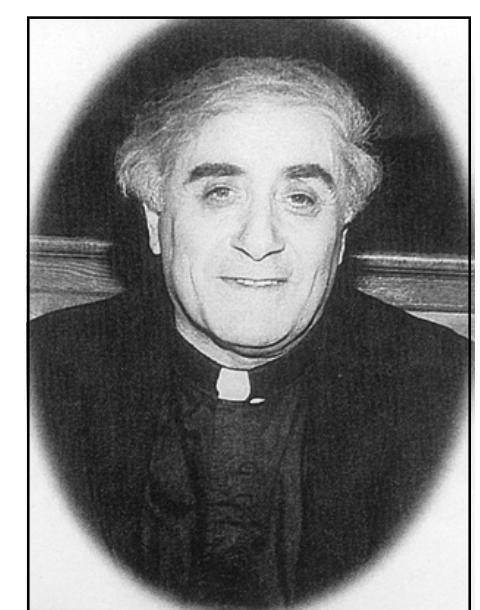
Ան սորվեցաւ կեանքէն եւ կերտեց նկազրի երեք կարեւոր յատկանիներ.

Առաջինը՝ յարատեւելն է: Ան շուտով զիտցաւ որ կեանքի մէջ յաշողութեան գլխաւոր զաղտնիք-

ներէն մին՝ յարատեւել գիտնալն է: Երկրորդը՝ չվհատիլն է: Աշխարհը մեզ յաճախ վերիվայրութներու առջեւ կը դնէ: Յաջողելու համար նախապայման է որ չվհատինք:

Երրորդը՝ տալ գիտնալն է եւ տալ կարենալն է: Օշական Հայր Սուրբ իր վաղ պատանեկութենէն սկսեալ մինչեւ իր հասուն տարիքը միշտ տուեր է ուրիշին: Տուեր է իր ընկերներուն եւ բոլոր անոնց, որոնց հարկ տեսեր է օգնել: Ան իր կեանքը նուիրած է Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ, Հայ Ազգին եւ Հայ Մշակութին: Մեծագոյն տըւչութիւնն է այդ:

1950 թուին ան ստիպուեցաւ թողուլ Անթիլիասի դպրեվանքը եւ զնաց Երուսաղէմ: Այդ թուին՝ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքական տեղահան էր Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Տէրտէրեան: Եղիշէ Վրդ. Տէրտէրեանի կարգադրութեամբ, Յոլակ Մինասեան, որպէս Ընծայարանի սան, կ' լոյդունուի Երուսաղէմի ժառանգաւրաց վարժարանէն ներս: Յոլակ Մինասեան, Երուսաղէմի ժա-

ՕՇԱԿԱՆ ՎՐԴ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Տիրան Ս. Արք. Ներսոյեանի մօտ, խնդրելով որ հովուական պաշտօն մը տրուի իրեն՝ Ամերիկայի ծուխներէն մէկուն մէջ:

Տիրան Սրբազն ընթացք տուաւ Օշական Հայր Սուրբի խնդրանքին:

1953 թուին, Օշական Հայր Սուրբ հոգիւոր հովիւ նշանակուեցաւ Լորէնս, Մէսէչուսեցի Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ հայ համայնքին:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀՈՎԻՒԾ
Օշական Հայր Սուրբ իր հովերական պաշտօնը ստանձնելէն կարծ ժամանակ մը ետք, շահեցաւ համակրութիւնը իր ամքողջ համայնքին: Տարեցները սիրեցին զինք եղբօր մը պէս: Իր առինքնող անհատականութիւնն ու գեղեցկութիւնը կը գրաւեն բոլորին սրտերը:

Օշական Հայր Սուրբ իր հովերական պարտաւորութիւններէն դուրս, կը լծուի նաեւ իր երաժշտական գործունէութեան: Իր համայնքի երիտասարդ-երիտասարդուհիներէ բաղկացած երգեցիկ խումբ մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ համերգներ կը ներկայացնէ անհամար առջեւ կը գրաւութիւնը: Լորէնսի մերձակայ այլ քաղաքներէն ալ՝ ինչպէս Հէքըրհիլի, Լովէլի եւ ինտովըրի հայ գաղաքների մօտ առաջաւագային կաթոլիկութիւնը մը կը պատրաստէ:

Հայ երգը կը սորվեցնէ ան երիտասարդութեան:

Տարին քանի մը անգամ հ

massis Weekly

Volume 28, No. 30

Saturday, AUGUST 30, 2008

Opposition Protesters Detained, Attacked Police Remove Anti-Government Posters From Sit-In

YEREVAN -- Police detained several young men at the scene of an ongoing opposition sit-in in Yerevan on Tuesday as they sought to prevent its participants from placing new anti-government posters and other agitation material there. All of them were released later in the day.

The police used force on Monday to remove stands with pictures of detained oppositionists and opposition posters from a section of the city's upscale Northern Avenue where dozens of supporters of former President Levon Ter-Petrosian have been camped since early July. The around-the-clock protest is part of opposition's efforts to "mobilize" the public ahead of anticipated fresh campaign to oust Armenia's current leadership.

The protesters decorated the avenue with pictures of jailed opposition members posted with information about accusations brought against them as well as opposition placards and anti-government cartoons.

Eyewitnesses said about a hundred police officers smashed and confiscated stands displaying those pictures and tore up other material posted on the walls. "When we protested, they began shouting and verbally abusing us," Ruzan Karapetian, a participant of the sit-in, told RFE/RL. She claimed to have been hit by one of the law-enforcement authorities.

Colonel Aghasi Kirakosian, deputy chief of Yerevan's police department, explained the detentions as he spoke

Police use force against peaceful opposition protesters

with protesters shortly afterwards. "We must clarify who wrote this," he said, pointing to the "Levon president!" inscription written on the pedestrian boulevard's tiled floor.

"Why should this section of Northern Avenue not be clean?" said Kirakosian. "So clean this up and we'll clarify things and free the lads."

In another Northern Avenue incident, a 17-year-old opposition supporter was reported to have been stabbed and wounded in the arm by a government loyalist late Monday. David Kiramijian described the attacker as an elderly man who shouted abuse at the protesters.

Northern Avenue, which leads to Yerevan's Liberty Square, has been the

scene of daily gatherings of Ter-Petrosian supporters ever since the end of emergency rule imposed by the authorities following the deadly March 1 unrest in the capital. The authorities tried unsuccessfully to stop what the opposition has dubbed "political strolls" with random detentions of their participants in late March and early April.

Ter-Petrosian's Armenian National Congress (HAK), an alliance of 16 opposition parties, has condemned the latest police actions there. "Can there be a more miserable thing than a dictatorship fighting against posters?" Levon Zurabian, a senior HAK member, said on Tuesday. "The authorities presented no legal grounds for such actions."

Obama Chooses Sen. Biden As Running Mate

WASHINGTON, DC -- Democratic presidential candidate Sen. Barack Obama (Ill.) on Saturday announced that he has chosen Sen. Joseph Biden (D-Del.) to be his running mate in the presidential election. The announcement was made ahead of the Democratic National Convention, which started on Monday in Denver.

With the selection of the Chairman of the Senate Foreign Relations Committee, Senator Biden as his Vice-Presidential running-mate, Senator Obama has chosen a person with a long record of support on Armenian-American issues.

Speaking about the right to self-determination during the early stages of the Soviet Union's disintegration, in 1990, Senator Biden said that "We [United States] must place the right of self-determination at its center. Nagorno Karabakh only reminds us of the need, and the responsibility, of the United States to let it be known to the whole world that we condemn the suppression of free speech and expression everywhere, condemn the use of force to silence those who seek freedom, and recognize the right of all peoples to decide for themselves the form of government under which they choose to live."

Senator Joe Biden, now in his sixth term, has championed the cause of freedom and human rights throughout his career.

Russia Recognizes Independence Of Abkhazia And South Ossetia

MOSCOW -- Russian President Dmitry Medvedev says Russia recognizes Georgia's breakaway regions of Abkhazia and South Ossetia as independent.

Meanwhile, Moscow's relationship with NATO took a turn for the worse after a top envoy curtailed cooperation with the alliance and warships from both sides continued to gather on the Black Sea.

The Russian pledge came after a resolution calling on President Medvedev to recognize the independence of South Ossetia and Abkhazia sailed through both houses of the Russian parliament on August 25.

Medvedev said his decision to recognize the independence of South Ossetia and Abkhazia, which he called on other countries to do, as well, "was not an easy choice, but it is the only possibility to save the lives of the people."

The West reacted harshly to the Russian president's decision. U.S. President George W. Bush condemned the move, calling it an "irresponsible decision" and warning Moscow that it was escalating tensions.

Armenia Bans Western Union Transfers Over Karabakh

YEREVAN -- The Central Bank of Armenia (CBA) has banned the activities of the money transfer company Western Union following the latter's decision to stop handling cash remittances to Nagorno-Karabakh taken under pressure from Azerbaijan.

The decision came just days after the Azerbaijani authorities ordered local commercial banks not to do business with Western Union and another world-famous company, MoneyGram, because they operate in Karabakh. Azerbaijan's National Bank said on August 1 that any financial operations in "occupied Azerbaijani territories" are illegal.

In a statement on Monday, the CBA's governing board condemned Western Union's refusal to wire cash transfers to Karabakh through Armenian banks without a prior warning. It said the move "can harm the usual activity of the banks" and "influence the economic, financial and real sectors of the country's economy." Western Union's stance as "inconsistent" and "unprincipled."

Armenia Hit By Worst Fuel Shortages Since The Early 1990s

Queues of cars outside Yerevan gas station

YEREVAN -- Gasoline remained in short supply in Armenia on Tuesday despite the reported reopening of Georgia's east-west railway that serves as the main supply line of the two South Caucasus states.

Armenia received late Monday the first trainload of wheat and other basic supplies since the August 16

explosion that downed a key rail bridge in central Georgia, all but cutting it off from the Georgian Black Sea ports of Batumi and Poti. The train carried no petrol, leaving the landlocked country to rely on fuel brought in by more than 30 heavy trucks from the port termini-

Continued on page 4

Up until a month ago it seemed that the Turkish political strategy in the South Caucasus had made vital progress. As on the 24th July the presidents of Azerbaijan, Georgia and Turkey officially inaugurated the Baku-Tbilisi-Kars railroad, which on completion will provide the first rail link between the three countries. Construction of the \$422 million railway line linking Turkey to Georgia and Azerbaijan will replace a line that previously connected Azerbaijan and Turkey via Armenia. Construction of the line from Tbilisi to the Turkish border began in November 2007 and is scheduled for completion in 2010. "Our joint projects prove that regional cooperation will continue. This will connect people, increase prosperity and promote peace in the region" Georgian President Mikhail Saakashvili said during the ceremony. The Georgian President was certainly not thinking of the Armenians as he spoke these words.

The rail connection from Kars over Tbilisi to Baku is extremely important especially for Azerbaijan and Turkey. Through the creation of this rail connection not only will economic activity be encouraged between the two countries but it will also ease the military supply logistics for Azerbaijan's military machine which has over the years been spending vast amounts of oil revenues on weaponry. In the case of war with Armenia the supply of arms from Turkey would be quicker and easier and therefore the military importance of the Kars-Tbilisi-Baku railway should not be underestimated.

To isolate Armenia in the region even further and to prevent any economic development Turkey, Azerbaijan and Georgia have been carrying out a common strategy for years. The construction of the oil pipeline from Baku over Tbilisi to the oil terminal on the Turkish Mediterranean coast was the first step on this isolation course against Armenia. The importance of the pipeline to Turkey and Azerbaijan can be seen by the following facts. The \$4 billion BTC pipeline can pump up to a million barrels per day from fields in the Azeri sector of the Caspian Sea to the Ceyhan port on the Turkish Mediterranean coast, this is equivalent to 1 percent of world supply. The first oil was pumped into the 1,100 mile (1,770 kilometer) pipeline, operated by the British oil giant BP, in Baku on May 10, 2005, reaching Ceyhan on May 28, 2006. A 249km (154mile) stretch of the Baku-Tbilisi-Ceyhan pipeline runs through Georgia and parts of the pipeline lie just 55km from South Ossetia. In 2007 BTC fees generated \$25.4 million in transit revenues and Saakashvili's government estimated transit payments for 2008 at about \$45 million whereas Turkey has received \$2.6 billion in income since the opening of the line.

Following the path of the oil pipeline one can see that a shorter route would have been through Armenia. It is also not just coincidence that the pipeline avoids the eastern parts of Turkey which have a Kurdish majority population. Nevertheless, the Kurdish Workers Party PKK is still in the position to carry out armed attacks in all of the Eastern Turkish regions.

Just a few weeks ago on 5th

Fires In Georgia Scorch Turkey's Caucasus Plans

By Toros Sarian

Aliyev, Saakashvili and Erdogan

Map of Baku-Tbilisi-Ceyhan oil pipeline

August, there was an explosion and subsequent fire on a section of the Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC) oil pipeline running through eastern Turkey, resulting in the disruption of oil flows. On 7th August the People's Defence Force (HPG), the military wing of the Kurdistan Workers' Party (PKK), claimed responsibility for the explosion carried out by one of its units. The closure of BTC is costing Turkey \$300,000 a day in lost transit revenue.

After the construction of the BTC Pipeline the next major project began. Namely, the Baku-Tbilisi-Kars railroad and work started on the line from Tbilisi to the Turkish border in November 2007. The isolation policy against Armenia has been perfectly implemented and the negative effects on the economy can be clearly seen. Any hope of the re-opening of the railway line from Russia over Abkhazia and Georgia to Armenia have been dashed and as long as there is no lasting solution to the conflict between Abkhazia and Georgia the chances of the line ever being opened again are minimal. This means that for the immediate future Armenia will have to rely on the Georgian harbors, resulting in not just extremely higher transport costs due to inflated transit fees but also an ever increasing political dependence on Georgia. One thing is clear, Turkey has no interest in a solution to the Abkhazian conflict "a la Georgia". After the Russian-Turkish war in the 19th century, the Caucasus came under Russian control and influence. A part of the Muslim population moved to the Ottoman territory as they did not want to live under the Christian-Russian rule. Many descendants of these Caucasian refugees still live in Turkey and play in part a significant political role. Their sympathy lies with the Abkhazians who are campaigning for their independence.

For the Turkish government it is important that the Georgian regime remains dependent on Turkey. The economic, political and also military

dependence of Georgia will enable Turkey to continue its Isolation policy of Armenia. This automatically means the support for Azerbaijan and its own anti-Armenian policy. This situation also offers Georgia an economic advantage as most of the goods sent to Armenia have to go through a Georgian harbor and then by road to Armenia. Turkey has also been expanding its trading ties and consequent influence with Georgia over the last decade. Over the last five years, annual bilateral trade between the two countries has grown from \$240 million to around \$800 million. Today Turkey is Georgia's largest trade partner, followed by Azerbaijan and Ukraine. Military support for Georgia has also been forthcoming. In 2006 Turkey pledged to provide Georgia with \$1.8 million in military aid. As part of the agreement, Georgian officers also began travelling to Turkey to receive military training.

The decision of the Georgian regime to take military action against East Ossetia will not have been taken without informing their ally the USA as it was very likely that Russia would use their military might to counter any military attack. It can only be assumed that the USA raised no objections to the offensive and may even have encouraged Tbilisi's military adventure. Was Turkey informed of the risky impending offensive? Did Turkey know of the Georgian-American war plans?

Much has been written concerning the aims and consequences of the war in South Ossetia and Georgia over the last days and weeks. Most highlight the West's interest in retaining influence over the region where an important oil and gas pipeline lies. The motives of the Russian and Georgian governments have also been speculated about and countless theories have been put to paper. However, hardly any time has been spent on analyzing the effects of the war on Turkish policy in the region. It seems that Turkey was surprised by the Georgian military offensive and have indeed little interest in any escalation in South

Ossetia or Abkhazia. Turkey's interest lies in a stable pro-western Georgia, but at the same time is making great efforts to improve its relationship with Moscow. Over the last few years the two countries have expanded their trade with each other significantly. In the first half of 2008, trade between Russia and Turkey amounted to \$20 billion, making Russia Turkey's biggest trading partner. Much of this trade is concentrated in the energy sphere and Turkey currently imports approximately 70 percent of the natural gas they consume from the Russia.

Therefore a military confrontation between Russia and Georgia is not in Turkey's interest as it has important and growing economic relations with both countries. The Erdogan Government and its allied press view the Georgian actions as endangering Turkey's South-Caucasus policy. The reaction of the Islamic orientated Turkish press shows the Georgians being made responsible for the outbreak of the war and its aftermath. The Georgian regime under Saakashvili was labelled "fascist" and their Policy against South Ossetia as "chauvinistic". „This is the end of the road for Saakashvili, whose ambitions go well beyond his political and military capabilities" prophesied a columnist in the well respected newspaper "Zaman".

Turkey's cautious balancing act, between America and the old cold war antagonist Russia to the North, is a sign of their clever foreign policy. The well-known Jewish-Turkish columnist Sami Cohen described Ankara's political position in the region with the following words: "The impact of the crisis in Georgia is being seen in the conduct of Turkish foreign policy. The first signs lay bare the fact that Turkey has every intention to follow its own foreign policy, prioritizing international balances and looking out for its own national interests in the face of the latest developments. Although this policy seeks to find a solution, together with the West, to the Georgian crisis, it also anticipates that Turkish diplomacy should implement its own initiatives and act differently and independently from the United States or the West, when necessary." It will not please Washington to find that Turkey is following its own Russian and South Caucasus foreign policy and highlights the clash of interests between Turkey and America in the region.

It is clear that Turkey is one of the political and economic losers of the Russian-Georgian conflict. Everything that has been gained by the Turkish Caucasus policy over the last decade is now in danger of being lost. Ankara has to recognize that Russia is not prepared to give up any more influence in the region to Turkey nor America. Azerbaijan has also followed the conflict with despair as their connections to Turkey and the Georgian harbors on the Black Sea have been disrupted. Both countries now recognize how unstable Georgia is and this instability and uncertain future for Georgia puts Turkey's and Azerbaijan's long term plans at risk. One thing is certain, the Governments in Ankara and Baku will now have to re-consider how they are going to continue imposing their anti-Armenian policies.

Robert Fisk's World:

A Voice Recovered From Armenia's Bitter Past

The Independent

It's a tiny book, only 116 pages long, but it contains a monumental truth, another sign that one and a half million dead Armenians will not go away. It's called *My Grandmother: A Memoir* and it's written by Fethiye Cetin and it opens up graves. For when she was growing up in the Turkish town of Marden, Fethiye's grandmother Seher was known as a respected Muslim housewife. It wasn't true. She was a Christian Armenian and her real name was Heranus. We all know that the modern Turkish state will not acknowledge the 1915 Armenian Holocaust, but this humble book may help to change that. Because an estimated two million Turks – alive in Turkey today – had an Armenian grandparent.

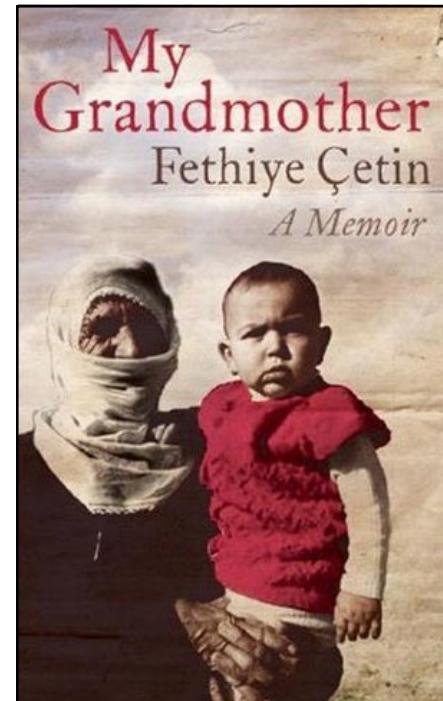
As children they were put on the death marches south to the Syrian desert but – kidnapped by brigands, sheltered by brave Muslim villagers (whose own courage also, of course, cannot be acknowledged by Turkey) or simply torn from their dying mothers – later became citizens of the modern Turkey which Mustafa Kemal Ataturk was to set up. Yet as Maureen Freely states in her excellent preface, four generations of Turkish schoolchildren simply do not know Ottoman Anatolia was between a quarter and a half Christian.

Heranus – whose face stares out at the reader from beneath her Muslim

headscarf – was seized by a Turkish gendarme, who sped off on horseback after lashing her mother with a whip. Even when she died of old age, Fethiye tried to record the names of Heranus's Armenian parents – Isguhi and Hovannes – but was ignored by the mosque authorities. It was Heranus, with her razor-sharp memory, who taught Fethiye of her family's fate and this book does record in terrible detail the now familiar saga of mass cruelty, of rape and butchery.

In one town, the Turkish police separated husbands, sons and old men from their families and locked the women and children into a courtyard with high walls. From outside came blood-curdling shrieks. As Fethiye records, "Heraus and her brothers clung to their mother's skirts, but though she was terrified, she was desperate to know what was going on. Seeing that another girl had climbed on to someone's shoulders to see over the wall, she went to her side. The girl was still looking over the wall; when, after a very long while, she came down again, she said what she had seen. All her life, Heraus would never forget what came from this girl's lip: 'They're cutting the men's throats, and throwing them into the river.'"

Fethiye says she wrote her grandmother's story to "reconcile us with our history; but also to reconcile us with ourselves" which, as Freely writes, cuts right through the bitter politics of genocide recognition and

**Fethiye Cetin
and the cover of her book
*My Grandmother A Memoir***

denial. Of course, Ataturk's decision to move from Arabic to Latin script also means that vital Ottoman documents recalling the genocide cannot be consulted by most modern-day Turks. At about the same time, it's interesting to note, Stalin was performing a similarly cultural murder in Tajikistan where he moved the largely Persian language from Arabic to Cyrillic.

And so history faded away. And I am indebted to Colette Avakian, who sent me Fethiye's book and who is herself the granddaughter of Armenian survivors and who brings me news of another memorial of Armenians, this time in Wales. Wales, you may ask? And when I add that this particular memorial – a handsome Armenian cross embedded in stone – was vandalised on Holocaust Memorial Day last Janu-

ary, you may also be amazed. And I'm not surprised because not a single national paper reported this outrage. Had it been a Jewish Holocaust memorial stone that was desecrated, it would – quite rightly – have been recorded in our national newspapers. But Armenians don't count.

As a Welsh Armenian said on the day, "This is our holiest shrine. Our grandparents who perished in the genocide do not have marked graves. This is where we remember them." No one knows who destroyed the stone: a request for condemnation by the Turkish embassy in London went, of course, unheeded, while in Liverpool on Holocaust Day, the Armenians were not even mentioned in the service.

Continued on page 4

Kocharian vs Sarkisian: Battle For Real Power

By James Hakobian
Lragir.am

It is evident to almost everyone that during his presidency Serzh Sarkisian has missed no chance to display his advantage over Robert Kocharian, his power on him and regarding the realities that concern him. It is also natural because if the president de jure does not prove, persuade his team and the society that he also holds power de facto, his presidency may last too short or become a nightmare. The merging of the tax and customs services, Serzh Sarkisian's comments on that and unprecedented criticism against Vahram Barseghian, one of the closest figures of Robert Kocharian, is perhaps the most vivid evidence to the distinction of Serzh Sarkisian's government since Robert Kocharian's departure.

However, if it is visible to almost anyone how Serzh Sarkisian is crashing the myth of almighty of Robert Kocharian, trying to build his own power on that, a considerable part of the society does not believe that this competition, sometimes opposition is genuine. That part of the society is convinced that Robert Kocharian and Serzh Sarkisian are acting skillfully, to have the society view Serzh Sarkisian in comparison with Robert Kocharian and have Serzh Sarkisian appear good on the background of bad Kocharian. Thereby perhaps it aims to create the impression that in reality Serzh

Sarkisian's main problem is not Levon Ter-Petrosian with his popular movement but Robert Kocharian with his reluctance to depart.

Perhaps the truth is somewhere in the middle, as it is usually the case. In other words, the disagreement between Robert Kocharian and Serzh Sarkisian is genuine at some point, and in that sense maybe mutually useful if not arranged. Perhaps the problem is which component of that disagreement, or competition, or opposition is going to be more dominant regarding the direction of their further development. The point is that now Robert Kocharian needs Serzh Sarkisian to be the president. Sarkisian is a rather weak president, he has serious problems to tackle, legitimacy, economic policy, social affairs, reorganization of the government pyramid, manpower policy, relations with the opposition, foreign policy. In this situation, Serzh Sarkisian regularly has to turn to Kocharian for direct or indirect help, through his cadres who are many at the top levels of the government. And as long as Serzh Sarkisian has to turn to Kocharian for help, it will be easy for Robert Kocharian to ensure the system that he is still there, and he makes decisions on crucial issues.

It is useful for Serzh Sarkisian to produce the impression on the society that his main hindrance, that is the main hindrance to reforms, is Robert Kocharian with the inertia of his government. First, thereby Serzh Sarkisian

is trying to deprive Kocharian of the least public support, blame him for the situation in the eye of the society, and thereby assume the status of guarantor of Kocharian's security. That is, "without me anything may happen to you". On the other hand, by presenting Robert Kocharian as the main hindrance to the implementation of his program, Serzh Sarkisian attempts to weaken the wave of the opposition, showing that the opposition is not a problem to him.

Therefore, in order to avoid the influence of Serzh Sarkisian, Robert Kocharian needs to come to power de jure because he is going to gradually lose de facto power, inevitably. After all, Kocharian himself mentioned in his latest interview that government is not shadow responsibility, the responsibility of the government is distinct. Therefore, he knows better that if you lose power de jure, losing it de facto is just a matter of time.

And now Robert Kocharian is short of time. Even if Robert Kocharian benefits from Serzh Sarkisian the weak president, he nevertheless understands that as Sarkisian remains, he gradually becomes stronger, especially that the opposition helps him by constantly criticizing Kocharian. And the stronger Serzh Sarkisian becomes, the lesser Robert Kocharian's chance for de jure return becomes. And what is a strong government in Armenia? It is total control of all the economic and political levers. Robert Kocharian had control, but now if Serzh Sarkisian becomes stronger, he will get all the levers.

At first sight it seems that it was

possible to reach agreement on that issue, and the brothers-in-arms Robert Kocharian and Serzh Sarkisian could act as mutual guarantors of security and welfare. However, both of them realize that time has changed, and as the Georgian-Ossetian events showed, changes occurred both in the society and in the region. Therefore, Armenia will have to take serious steps. And in politics, especially in great politics, serious steps are taken in the form of compromise. You give something to gain another thing in return, or you give part to get the whole. Therefore, the possibility is big that Robert Kocharian's and Serzh Sarkisian's race is a struggle for ceding or not ceding. None of them wants to be the part which the other will give to keep the whole. Therefore, their opposition is not genuine or not genuine. Perhaps their opposition is natural.

Nevertheless, there is a nuance which Serzh Sarkisian and Robert Kocharian do not take into consideration. Along with the change of time the formula of strength of the Armenian government has also changed. In order to be a strong government it is not enough to control all the economic and political levers. Now it is necessary to control the moods of the society. Meanwhile, both Robert Kocharian and Serzh Sarkisian are far from that, and although Sargsyan is trying to take some steps to come closer, his efforts are doomed to failure since those steps are aimed to turn Kocharian into a background for him, meanwhile for the society Kocharian is already a past stage, in addition, thanks to Sarkisian.

Panel Discussion On Legacy And Context Of Archbishop Tourian's Murder After 75 Years

BELMONT, MA -- On Wednesday, September 17, at 7:30 p.m., the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will host a panel discussion entitled "Murder at the Altar: The Context and Legacy of the Archbishop Tourian Murder After 75 Years." The event will take place at NAASR's Center at 395 Concord Avenue, Belmont, MA, and will include journalist Terry Phillips, historian Dr. Ben Alexander, and Fr. Stepanos Doudoukjian. Historian Dr. Dikran Kaligian will serve as panel discussant

On December 24, 1933, an event occurred in Washington Heights in New York City that shocked the world and opened a chasm in the Armenian-American community: Archbishop Ghevont (Leon) Tourian was stabbed to death as he walked down the aisle of Holy Cross Armenian Church as the service commenced.

A Deep Political Divide That Split the Armenian Church

The ensuing trial and conviction of nine Armenian Revolutionary Federation (ARF) members deepened the divide in an Armenian-American community still traumatized by the Genocide of less than two decades before.

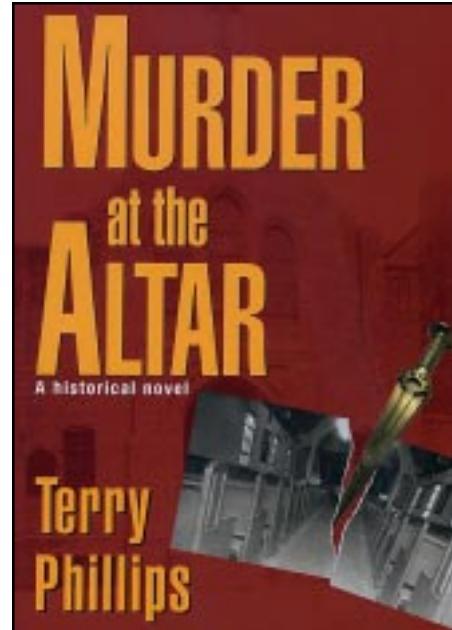
Tourian had provoked anger from some members of the community when, in July 1933, at an exposition in Chicago, he had refused to allow the display of the tri-color flag of the Armenian Republic of 1918-20, in which the ARF had been the dominant political party. Tourian, under the authority of the Catholicos in Echmiadzin, then in Soviet Armenia, stated that he did not wish to provoke the Communist authorities with whom the Armenian Church had an uneasy relationship.

The conflict flared up again in September when the annual Diocesan convention in New York City split along partisan lines and two separate meetings were held, one affirming Tourian's leadership, the other recommending his removal. Finally, on December 24, the conflict boiled over with Tourian's murder.

Panelists To Examine Causes and Repercussions

For most of the seventy-five years since this event there has been little serious discussion of what the larger causes were and what have been the long-term repercussions. The panelists are among the very few who have ventured beyond polemics to reach a deeper understanding of an event that in some respects still shapes Armenian-American life. The panel is an effort to break the silence and engage in a thoughtful exploration of a tragic and polarizing event and to achieve resolution through education and discussion.

Journalist Terry Phillips is the author of the carefully-researched historical novel *Murder at the Altar* (2008) that recreates the events of December 1933

and depicts a later attempt of a fictional journalist to learn the truth. Prof. Dickran Kouymjian of California State University, Fresno, calls it "a mystery thriller that impels the reader to rush to the end." Phillips is a veteran journalist who served as a CBS news correspondent in Moscow and covered the fall of the Soviet Union.

Historian Dr. Ben Alexander's dissertation, *Armenian and American: The Changing Face of Ethnic Identity and Diasporic Nationalism, 1915-1950*, deals in part with the issues surrounding the Tourian murder. In 2007 his article "Contested Memories: Divided Diaspora: Armenian Americans, the Thousand-Day Republic, and the Polarized Response to an Archbishop's Murder" was published in the *Journal of American Ethnic History*. He currently teaches in the Department of History at Towson University, Maryland.

Father Stepanos Doudoukjian wrote his Master's thesis at St. Nersess Seminary on "Oral History: An Intergenerational Study of the Effects of the Assassination of Archbishop Leon Tourian in 1933 on Armenian Americans." He is the Pastor of St. Peter Armenian Church in Watervliet, NY, and Director of Youth and Vocations for St. Nersess Seminary.

Dr. Dikran Kaligian is the author of the forthcoming Armenian Organization and Ideology under Ottoman Rule, 1908-1914 (Transaction). In 2007 he was visiting professor of Modern Armenian History and Armenian Genocide Studies at Clark University, and he serves as chairperson of the Armenian National Committee, Eastern United States region.

Admission to the event is free (donations appreciated). The NAASR Center is located opposite the First Armenian Church and next to the U.S. Post Office. Ample parking is available around the building and in adjacent areas. The panel will begin promptly at 7:30 p.m.

More information about the lecture is available by calling 617-489-1610, faxing 617-484-1759, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478.

Eduard Khojayan Honored Ny The King Of Spain

On May 20, 2008, His Majesty Juan Carlos I, King of Spain, bestowed the Commander's Cross of the Royal Order of Isabella the Catholic to Mr. Eduard Khojayan, the Honorary Consul of Spain to Armenia. The Order was awarded for civil services that benefited the country. The Order was presented by H.E. Mr. Juan Antonio March Pujol, Ambassador of Spain in the Russian Federation, on behalf of Minister for Foreign Affairs and Cooperation of Spain, Miguel Ángel Moratinos, at the Embassy of Spain in Moscow. Mr. Eduard Khojayan was counselor in the Embassy of the Republic of Armenia in Ottawa, Canada, from August 1997 to August 1998. Since September 2006 he is the Honorary Consul of the Kingdom of Spain in the Republic of Armenia.

Mr Eduard Khojayan (Edig) served the USSR and Armenia in various capacities. He was Vice Council, Embassy of the USSR in Beirut, Lebanon - First Secretary, Embassy of the USSR in Paris, France - Counselor, Division of Cultural Relations, the Ministry of Foreign Affairs of the USSR, Moscow - Head of Division of Relations with Foreign Missions, Ministry

of Foreign Affairs of the Republic of Armenia, - Advisor to the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia - Ambassador Extraordinaire and Plenipotentiary of Armenia to the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic - Head of the International Department, National Assembly of the Republic of Armenia - Advisor to the President of the National Assembly of the Republic of Armenia. Now he is the Honorary Consul of the Kingdom of Spain in the Republic of Armenia.

A Voice Recovered From Armenia's Bitter Past

Continued from page 3

Can this never end? Fethiye's wonderful book may reopen the past, but it is a bleak moment to record that when the Turkish-Armenian journalist Hrant Dink was prosecuted for insulting "Turkishness", Fethiye defended him in court. Little good it did Dink. He was murdered in January last year, his alleged killer later posing arrogantly for a picture next to the two policemen who were supposed to be holding him prisoner. It was in Dink's newspaper Agos that Fethiye was to publish her grandmother's death notice. This was how Heranus's Armenian sister in America came to read of her death. For Heranus's mother survived the death marches to remarry and live in New York.

Wales, the United States, even Ethiopia, where Cosette Avakian's family eventually settled, it seems that every nation in the world is home to the Armenians. But can Turkey ever be

Armenia Hit By Fuel Shortages

Continued from page 1

nals. Thousands of tons of petrol and diesel fuel have been stockpiled there and are awaiting delivery to Armenia.

Meanwhile, petrol was barely available for sale in most filling stations in Yerevan. Queues of cars could be seen outside the few functioning stations, most of them belonging to large fuel importing companies. Some of them continued severe fuel rationing introduced at the weekend, while others did not sell fuel for cash, ac-

reconciled with its own Armenian community, which was Hrant Dink's aim? When Fethiye found her Aunt Marge in the US – this was Heranus's sister, of course, by her mother's second marriage – she tried to remember a song that Heranus sang as a child. It began with the words "A sad shepherd on the mountain/Played a song of love..." and Marge eventually found two Armenian church choir members who could put the words together.

"My mother never missed the village dances," Marge remembered. "She loved to dance. But after her ordeal, she never danced again." And now even when the Welsh memorial stone that stands for her pain and sorrow was smashed, the British Government could not bring itself to comment. As a member of the Welsh Armenian community said at the time, "We shall repair the cross again and again, no matter how often it is desecrated." And who, I wonder, will be wielding the hammer to smash it next time?

cepting only vouchers sold by those companies to privileged buyers.

Workers at filling stations blamed the crisis on a "panic" among motorists keen to stock up with unusually large amounts of petrol because of the continuing uncertainty in Georgia.

Despite the shortages, the prices of various gasoline brands have remained virtually unchanged, hovering between 410 and 440 drams (\$1.35-\$1.45) per liter. The local market is tightly controlled by Flash and a handful of other firms owned by government-connected persons.

ԳԱՂԱԹԹԱՅԻՆ

ԴՊԻՐԻ ԶԵՐՆԱՐՈՒԹՅԻՒՆ ԼԱ ՎԵՐՍԻ ՀԱՅ ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵԶ

Արեւմտեան թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովհանն Արք. Տէրտէրեան, Կիրակի, Օգոստոս 3, 2008ին մատուցեց Սուլը եւ անմահ պատարագ Լա Վէրնի Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ մէջ:

Ներկայ բարեպաշտ հայ հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը խորը հաւատքով հետեւեցաւ եպիսկոպոսական հոգեպարար արարողիթեան, որուն իր մասնակցութիւնը կը բերէր եկեղեցոյ դպրաց դասր:

Համառոտակի արձանագրենք այստեղ, թէ Լա Վէրնի համանուն Եկեղեցին իր երկշաբաթական արարողութիւններուն բարեբաստիկ առիթներով ակնբախ կազմակերպութիւն, համախմբում եւ խանդավառութիւն ստեղծեց շրջանի հայ համայնքն ներս, որ այնքան կարու ունէր հոգեւոր մունդի: Այս կապակցութեամբ՝ կունենք մատնանշել այն հետեւղական եւ նպատակաւաց հոգեւոր աշխատանքը, զոր Առաջնորդ Սրբազն Հայրը կը կատարէ ի շահ ընդհանրապէս Հայաստանեաց Առաքելական Եկեղեցոյ պայծառացման:

Կիրակի, Օգոստոս 3, 2008ի եականական սուրբ պատարագը՝ ի հինար վերոյիշեալ սրբազն աշխատանքի ծիրին մէջ, ուր նոր հորիզոններ կը բանար շրջանի բարեպաշտ ժողովուրդի հոգեւոր կեանքն ներս:

Այս կապակցութեամբ նշենք ու սուրբ պատարագի համարական առաջնորդութիւնը Սրբազն Հայրը կը կատարէ ի շահ ընդհանրապէս Հայաստանեաց Առաքելական Եկեղեցոյ պայծառացման:

արարողութեան ընթացքին տեղի ունեցաւ դպրաց ձեռնադրութիւն:

Մեծ եղաւ մեր ուրախութիւնը տեսնելով ձեռնադրութիւնը, շաբաթաթերթիս հարազատ բաժանորդներէն Տէր եւ Տիկ. Աւետիս եւ Մարալ Պիտէրեաններու որդուցն Արմէն Պիտէրեանի իբրեւ դպիր:

Արմէն Պիտէրեան աւելի քան տարիէ մը ասդին կը ծառայէր Լա Վէրնի համանուն եկեղեցոյ մէջ, եւ Օգոստոսի այդ կիրակին, Գերաշնորհ Յովհանն Արք. Տէրտէրեանի ձեռամբ ան կ'արժանանար դպրութեան աստիճանին:

Սրբազն Հայրը իր սրբազն քարոզին մէջ վեր առաւ ձեռնադրութիւնը դպիրին հոգեւոր, ծառայասէր եւ հայ եկեղեցոյ նուրիեալ արժանիքները: Մաղթեց անոր լուսաւոր ապազայ հոգեւոր նոր կեանքին մէջ:

Այս բարեբաստիկ ձեռանդրութեան առիթով, Արմէնին ծնողները իրենց երախտագիտութիւնն ու չնորհակարութիւնը կը յայտնեն Գերշ. Տ. Յովհանն Արք. Տէրտէրեանին, Լա Վէրնի Ծուխի քահանայ հօր, Ծինական Խորհուրդի անդամներուն եւ եկեղեցոյ Տիկնանց Սիութեան:

Անշուշտ, անոնք չեն մոռնար Արմէն Պիտէրեանը, որ առաջա դպրութեան կարգ: Անոր ծնողները կը մաղթեն որ Արմէն Աստուծոց օգնութեամբ շարունակէ իր ծառայութիւնը Հայց. Առաքելական Եկեղեցին: ՆԵՐԿԱՅ ՄԼ

ԹԻՖԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ ՏՆՈՐԵՆ՝ ԱՐՄԵՆ ՊԱՅԱՆՏՈՒՐԵԱՆԻ ԽՈՍՔԸ

Բարեւ ձեզ, սիրելի բարեկամ-ներ: Թոյլ սուէք Թիֆլիսի Պետական Հայկական Դրամատակական Թատրոնի անունից ողունել ձեզ: Պէտք է ասեմ, որ սա աշխարհի միակ պետական հայկական դրամատիկական թատրոնն է, որ գործում է Հայաստանից ուրուս: Մենք արդէն 152 տարեկան ենք: Պատկերացնում էք, թէ ինչ է նշանակում պետական թատրոնն ունենալ հայրենիքից ուրուս, այն եւ 152 տարեկան: Սա մեր հպարտութիւնն է, սա մեր զօրութիւնն է, սա մեր արուեստն է մեր գիրն ու գրականութիւնը: Պիտի ասեմ, որ Թիֆլիսի հայկական թատրոնում գործել են այնպիսի մեծ դերասաններ, ուժիւորներ ինչպիսին են Սիրանուշը, Աղաբենը, Աբշինը, Չմշկանը, Սունդուկեանը: Ահա մեծեր, որոնք փաստորէն հիմք են դպրութեան մէջ:

Եզրուին, որ շատ կարեւոր է այսօր: Բայց դրանից մենք պարտաւոր ենք դրամատիկական պարագաների թատրոն եւ փառք Աստծոյ, այսօր Վրաստանի մայրաքաղաքում 152 տարեկան թատրոնը գործում է: Նոյնպէս ուզում են նշել, որ թատրոնը այսօր միայն թատրոն չէ: Ազդ շէնքը ներկայացումների համար չէ: Դա մի հայ օճախի է եւ համարում է վիրահայրի կինարոն: Եւ տայ Աստուած, որ այս կոնտրոնը յաւագնիւ յաւագնուանում է, Եւրոպայում եւ տեսէք թէ ինչ երջանկութիւն է հիմա ամբողջ վիրահայտնեան համար, որովհետեւ մենք պատրաստում ենք ձեռն ձեռն անդում էնք ձեր հրաւակադրով զիւրախաղերի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ: Եւ ուզում եմ առիթից օպտուելով շնորհակալութիւն յայտնել մեր սիրելի հայրենակայութիւնը յանդեռի համար կ'արժանանար դպրութեան աստիճանին:

Սիրելի բարեկամներ, խումբը այսօր բարկացած է 115 հոգուց, 55 դերասան ունենք, բոլորը պրոֆեսիոնալ կրթութեամբ: Ունենք 4 ուժիւոր, բոլորը ուժիւորական կրթութեամբ: դա շատ կարեւոր է պատկան ի լինելու եւ թատրոնը ամէն ինչ անելու է, որպէսզի այս հիւրախաղերը հետաքրքիր եւ արուեստի առումով մեծ մակարդակով անցնեն:

Սիրելի բարեկամներ, խումբը այսօր բարկացած է 115 հոգուց, 55 դերասան ունենք, բոլորը պրոֆեսիոնալ կրթութեամբ: Ունենք 4 ուժիւոր, բոլորը ուժիւորական կրթութեամբ: դա շատ կարեւոր է պատկան ի լինելու եւ թատրոնը ամէն ինչ անելու է, որպէսզի այս հիւրախաղերը հետաքրքիր եւ արուեստի առումով մեծ մակարդակով անցնեն:

Սիրելի բարեկամներ, խումբը այսօր բարկացած է 115 հոգուց, 55 դերասան ունենք, բոլորը պրոֆեսիոնալ կրթութեամբ: Ունենք 4 ուժիւոր, բոլորը ուժիւորական կրթութեամբ: դա շատ կարեւոր է պատկան ի լինելու եւ թատրոնը ամէն ինչ անելու է, որպէսզի այս հիւրախաղերը հետաքրքիր եւ արուեստի առումով մեծ մակարդակով անցնեն:

Սիրելի բարեկամներ, խումբը այսօր բարկացած է 115 հոգուց, 55 դերասան ունենք, բոլորը պրոֆեսիոնալ կրթութեամբ: Ունենք 4 ուժիւոր, բոլորը ուժիւորական կրթութեամբ: դա շատ կարեւոր է պատկան ի լինելու եւ թատրոնը ամէն ինչ անելու է, որպէսզի այս հիւրախաղերը հետաքրքիր եւ արուեստի առումով մեծ մակարդակով անցնեն:

GENERAL CONTRACTOR

BID REQUEST

Bid Request General Contractors (please make heading in reverse) Qualified "B" licensed General Building Contractors are invited to submit a sealed bid on Project E08-30, Module 11.2 to the Burbank-Glendale-Pasadena Airport Authority by 2:05 PM, October 1, 2008. The Work includes, but is not limited to, the following: Installation of new doors, new windows, air conditioning, insulation and correction of some code deficiencies for: six single family homes (6), one 8 unit multi-family building (8), one six unit multi-family building (6), one five unit multi-family building (5), one three unit multi-family building (3) and one 2 unit multi-family building (2) for a total of thirty units. Bidders may obtain construction documents from the Bob Hope Airport Web Site at bobhopeairport.com under Business Opportunities and are encouraged to do so prior to the mandatory pre-bid conference. All Bidders shall register with the Airport Engineering Department either via web site or in person. Bids submitted by firms who have not registered with Airport Engineering will be considered non-responsive. Two Pre-bid conferences have been scheduled for September 10, 2008 and September 17, 2008, at 10:00 A.M. at the Bob Hope Airport Engineering Offices, 2800 N. Clybourn Ave., Burbank, California. Attendance at one or the other conference is Mandatory.

ՄԻԱՑԵԱԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻ 148-ՐԴ ԹՈՒԶՔԸ \$5 ՄԻԼԻՈՆԻ ՆՊԱՍ ՈՒՂԱՐԿԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Միացեալ Հայկական Ֆոնտի 148-րդ թուչքը երեւան հասաւ Օգոստոս 9ին, փոխադրելով \$5 միլիոն արժողութեամբ մարդասիրական օգնութիւն:

Այս թուչքով, Միացեալ Հայկական Ֆոնտը իր կողմէ տրամադրեց աւելի քան \$4 միլիոն արժողութեամբ մարդասիրական պիտուններ, որ նուիրած էր Ամերիկայի Ամերիկական կազմակերպութիւնը (\$2.7 միլիոն արժողութեամբ), Eli Lilly & Co. ընկերութիւնը (\$1.4 միլիոն), Կաթողիկէ Բժշկական Առաքելութեան Վարչութիւնը (\$110,000), եւ Քանատայէն Health Partners International կազմակերպութիւնը (\$25,000):

Հետեւեալ կազմակերպութիւններն ու անհատները եւս ապրանքներ նուիրելով մասնակցեցան այս թուչքին Գալիֆորնիոյ Հայ Բժիշ-

կան Միացեալ Ֆոնտինը (\$117,000), Բժ. Միլիվն Քաշեան (\$76,000), Հայաստանի Ակնաբուժական Մրագիրը (\$72,000), Հայ Որբերու Օգնութեան Միացեալ Ֆոնտինը (\$52,000), Հայ Միջազգային Ակնաբուժական Ընկերական Միացեալ Ֆոնտինը (\$51,000), եւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերական Միացեալ Ֆոնտինը (\$45,000):

Թուչքին մասնակցեցան Հայ Օգնութեան Միացեալ Ֆոնտինը (\$27,000), Մայքըլ Տէր Պողոսեան/Boston Medical Center (\$21,000), Hershey Medical Center (\$20,000), եւ UCLA Medical Center/Մալթի Ագարակեան (\$11,000), եւ Քանատայէն Health Partners International կազմակերպութիւնը (\$25,000):

Հետեւեալ կազմակերպութիւններն ու անհատները եւս ապրանքներ նուիրելով մասնակցեցան այս թուչքին Գալիֆորնիոյ Հայ Բժիշ-

ԳՐԱԿԱՆ

ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ՍՈԼԺԵՆԻՑԻՆ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԲԵԱՆ

Կ'ենթաղրեմ որ ռուս մեծ գրողին մահուան մասին տեղեակ մնաց ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհը, այնքան որ 20րդ դարու ընդհանուր դիմագծին եւ իրադարձութեանց վրայ ան ունեցած էր հակա ազգեցութիւն մը: Յատկապէս ինչ կը վերաբերի իր երկրին, նախապէս Խորհրդային Միութիւն, եւ վերջին շուրջ 16-17 տարիներուն, անոր փլուզումէն ետք, Սոլժենիցին տիրող դէմք եղած է իր գրականութեամբ, եւ ամնկէ անդին, իր ունեցած վերաբերմունքին ստալինեան բռնակալութեան վերաբերեալ: Իր կեանքին եւ գրականութեան մասին հպանցիկ ակնարկ մըն է առն գրութիւնը, նախ մեր ընթերցողներուն ծանօթացնելու դինք, եթէ հարկ կայ, եւ ապա յարգանքի տուրք մը տալու իրեն, իբրև հարազատ մէկ հետեւրդը ռուս գրականութեան մեծերուն, թուլսոյ, թուրկընեւ, Զեխով, Տոստոյեւսքի, Մայակովսքի, Կորքի եւ բազմաթիւ ուրիշներ:

ՄԱՀՀ ԵՒ ԹԱՂՈՒՄԸ

Ալեքսանտր Սոլժենիցին իր մահականացուն կնքեց Օգոստոս ամստուն առաջին կիրակին, Օգոստոս 5-ին, 89 տարեկան իր հասակին մէջ: Իր թաղումը տեղի ունեցաւ Օգոստոս 6-ին, Մոսկովայի մէջ մայրաքաղաքի մարմարեալ սենեկակի մէջ, ուր իր դագաղը զետեղուած էր, պաշտպանութեամբ ռուս զինուորներով, ուր ամբողջ օրը իր հայրենակիցները եկան իրենց վերջին յարգանքը տալու մեծ գրողին: Դագաղը շոշապատուած էր իր անմիջական ընտանիքի անդամներով, մինչ սպացողները, ընհանրապէս տարիքաւոր եւ յոգնած մարդիկ, փութեացած էին ռուսական գիտութեանց Աքաստեմիի սրահը, հակառակ տեղատարափ անձրեւին, ձեռքերնին ծաղիկներ ըռնած, իրենց յարգանքը մատուցելու: Մասնակիցներէն մէկը կ'ըսէր թէ «Երկինքը կու լայ», իսկ ուրիշ մը «Աստուած կու լայ» կ'ըսէր: Հետաքրքրականը այն էր որ սպաւորներու շարքին կային խորհրդարանի անդամներ, նախկին «KGB»ի փոխանորդ՝ «FSB» անձնակազմի մարդիկ, իսկ նոյնիքն վլատիմիր Փութին, ներկայի վարչական ձեռքերը ծաղիկներով, կու դար խոնարհելու դագաղին առջեւ: Նոյն երեկոյ, ելութ ունենալով հեռատեսիչն, Փութին կը թելադրէր որ Սոլժենիցինի գրքերուն աւելի մեծ ուշադրութիւն դարձուի ռուսական դպրոցներուն մէջ: Քիչ մը զարմանալի էր նաեւ Փութինի յայտարարութիւնը, երբ ան կը խոսուվանէր որ «ամերող ազգին հետ, Սոլժենիցին եւս ապրեցաւ ողբերդութեան մէջ: Իր կեանքով եւ դրքերով, ան մեր ընկերութիւնը պատուասեց ամէն տեսակի բռնակալութեանց դէմ»: Զարմանալի եւ միենոյն ատեն հետաքրքրական յայտարարութիւն-խոսառվանութիւն մըն էր այս մէկը, մէկու մը բերնէն, որ միահեծան տէրն է այն երկրին որուն ստալինեան բռնակալութիւնը աքսորած էր Սոլժենիցինը եւ զրկած իր քաղաքացիական իրաւունքներէն:

ՍՈԼԺԵՆԻՑԻՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

89 տարեկանին մահացող Սոլժենիցին եղած էր կարմիր բանակի սպայ եւ հակա-ստալին կեցուած քով մտածող մը: Աքսորուած էր «կուլակ» ճանչուած ստալինեան բանսպային ճամբար, ուրկէ, 1974ին աք-

սորուած էր, բնակութիւն հաստատելով Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Վերմոնթ նահանգով: 1994ին կը վերադառնար իր երկիրը, և. Միութեան վլուգումէն ետք: Իր բազմաթիւ գրքերուն մէջ՝ «Օր մը իվան Տընհովիչի կեանքին մէջ», «Քանսէրի բանտ», մանաւանդ «Կուլակ արջիկելակօ» եւ բազմաթիւ ուրիշ գործեր՝ արձակ, բանաստեղծութիւն, թատրոն, եւայլն, ան կը գծէր տիսուր պատկերը ստալինեան բանտերուն, որուն համար ալ ինք ամբաստանուեցաւ իբրեւ «Խորհրդային Միութեան բարոյականը տկարացնելու յանցանքով, եւ բանտարկուեցաւ: Հետաքրքրականը այն է որ Սոլժենիցին նաեւ քննադատեց յետ-խորհրդային վլուգման սանձարցակ ազատամտութիւնը, առանց սակայն քննադատելու Փութիւնը:

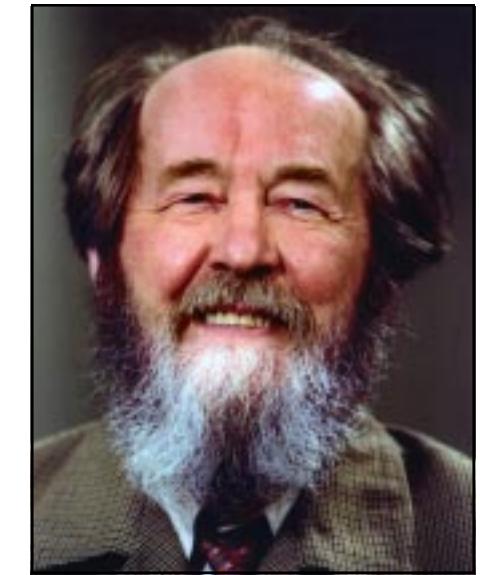
Այս բոլորը անշուշտներկայիս վերջ գտած են, եւ սակայն, ինք իր գրքերուն եւ գրութեանց մէջ, աշխարհին ծանօթացուցած էր Կուլակի ամբողջ ողբերգութիւնը: Իր մահը առիթ մըն է ներկայիս խորհրդածելու երկրի մը մասին, Ռուսաստանի, որ ըստ երեւոյթին կը տառապի

կորսուած խորհրդային գերազանցութեան զգացումներէն, եւ ներկայի իր պատմութեան կը նայի հակասական զգացումներով: Այսօր, բատակուն կը դրսեւորուի խորհրդային շրջանին հայրենական զգացումը, որ վերջերս ազգաւոր պատուեցաւ Վրաստանի դերով: Երկրէն ներս, տակաւին Մտալին կը նկատուի ամենամեծ պատմական դէմքը, Լենինի եւ կակարչինի կողքին:

Հետաքրքրական է նաեւ, եւ անշուշտ հասկնալի որ հակառակ Սոլժենիցինի հանդէպ ցոյց տրուած պետական եւ ժողովրդավայր յարգանքին, երկրին համայնալիք թերթը գրողին «Կուլակ արջիկելակօ» գիրքը կը նկարագրէ «իբրեւ նախապաշարումով լեցուն աղտ մը»:

Ինչ կը վերաբերի ժողովուրդին, յարաբերաբար տարիքաւորներն են որ կը յարցն գրողը, մինչ երիտասարդները քաղաքականակչին անտարբեր կը թուին ըլլալ: Ամոնց նոյնիկ չեն գիտեր թէ ով է Ալեքսանտր Սոլժենիցին եւ շատ ալ հոգինին չէ թէ երկիրը ինչ տագնապներէ անցած է: Դիտողի մը կարծիքով, երիտասարդները մտահոգ են միայն դրամուլ: Նոյն անձը կ'ըսէր.

«Մենք Սոլժենիցինի գրքերը կը կարդայինք վիշերները, եւ այդ

ձեւով կարող կ'ըլլացինք երեւոյթները կշառավատելու: Մեզի համար, Սոլժենիցին ծովային փարոս մըն էր, մեր ուղղութիւնը ճշդելու»:

Արդարեւ, Ալեքսանտր Սոլժենիցին փարոս մըն էր նետուած սաւլինեան թանձր մշուշին վրայ, ոչ միայն իր մեփական երկիրը, Ռուսաստանը, առաջնորդելու դէպի բռնակալութեան ճիրաններէն ազատելու, այլ ինչպէս Փութին կը խոստվանի, բոլոր տեսակի բռնակալութեանց խաւարը լուսաւորելու:

Յարգանք իր յիշատակին:

“The Friends of Armenian Arts” Proudly Presents

«Կեսուց» “BRAVO” TBILISI ARMENIAN THEATRE

TBILISI'S PETROS ADAMYAN STATE ARMENIAN DRAMATIC THEATRE

Թիֆլիսի Պետրոս Ադամյանի ամուան Պետական Հայկական

Դրամատիկական Թատրոնի հիմարխադրութեան նախանձեան

Exclusive stop in Fresno during a National Tour

My Daughter's Fiancés

Աղջկաս Փեսացուները

SUNDAY SEPTEMBER 14, 1:00 P.M.
By: Armen Bayanduryan

THE CAVE DWELLERS

Պէպո

Ռարանձաւի Շնակիչները

SUNDAY SEPTEMBER 14, 4:00 P.M.
By: William Saroyan
WITH ENGLISH SUBTITLES

Smile, Humor, Love, True Life Pictures

3 ACTS IN ONE DAY

IN FRESNO

SUNDAY, SEPTEMBER 14, 2008

THE TOWER THEATRE

815 E. Olive Ave., Fresno, CA

The Tower Theatre 559.485.9050

www.towertheatrefresno.org

Levon: 559.908.8474

Patrick's Music: 769 E. Barstow, Fresno. Tel: 559.224.7287

The Friends of Armenian Arts 818.637.2191 itsmyseat.com

RESERVE YOUR TICKETS TODAY

TICKETS: \$25, \$35, \$50

FOR TICKETS CALL:

«ԿԵԱՆՔԻ ՅՈՒՇԵՐ»Ի ՇԱՐՔԻՑ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԻ. ԳՀՆՅ. Տ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ-ԲԱԼԱՅԵԱՆ

ՁԵՐՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պատանի տարիքից, լուսահո-
գի հայրու Տ. Մեսրոպ քահանան,
ինձ քաջալերում էր նուիրուել
հոգեւոր ասպարեզին։ Այդ պատ-
ճառով ինձ տարել էր թիմար
գաւառի Լիմ անապատի Ս. Գէրգ
վանքը, հոգեւոր կրթութիւն ստա-
նալու համար։ Մեր ուսուցիչները
կուսակրօն վանականներ էին, որոնք
ուսեաւ էին ծանուան հաւաքնակա-

ուսեալ եւ սոլեռաստ հայրենասէց-
ներ էին, ու աշխատում էին իրենց
գիտցածը եւ գաղափարները փո-
խանցել: Մեր դպրանոցի տեսուչն
էր Յովկաննէս Ծ. Վրդ Հիւսեանը:

Տարիներ յետոյ, եթէ չպայթէր Ա.ին աշխարհամարտը, թերեւս ես վաղուց ընտրած լինէի հոգեւոր ասպարէզը: Ստանալով հոգեւոր կրթութիւն, ես աւելի ու աւելի կապուեցի Հայոց Առաքելական Ս. Եկեղեցուն, ու այնուհետ որտեղ որ եղաց, ինչ պայմաններում էլ որ ապրեցի, միշտ կապուած մնացի մեր Եկեղեցուն, եւ ամէն Կիրակի, Ս. Պատարագին մասնակից եղաց որպէս դպիր ու սարկաւագ: Բնութիւնից օժտուած լինելով յաջող ձայնով, մեր հոգեւոր շարականները, եւ կրօնական երգերը երգել եմ այնպէս ինչպէս սովորել եմ Ս. Գէորգ վանքում: Ի դէպի աւելորդ չեմ համարում այստեղ լիշել, որ Երեւան հասնելուց յետոյ, ինձ առաջարկ եղաւ մտնելու Երեւանի նորաստեղծ երաժշտանոցը ձայնս մշակելու համար: Միաժամաբար մերժեցի եղած առաջարկները: Մելիք-Թամանգեան Սրբազնեց նկատի ունենալով իմ հոգեւոր ունակութիւնները, յաջող ձայնը ու նաեւ տնտեսական ծանր կացութիւնը, մի օր ասաց ինձ, «Ա՛յ տղաց, Յարութիւն, կ'ուզեմքեզ քահանայ ճեռնաղեկել»: Սկզբում ես հակառակեցի: Մի օր էլ դարձաւ ու ինձ ասաց ծառայել հայ Եկեղեցուն, նշանակում է ծառայել հայ ժողովրդին: Մնացել էի երկնարանքի մէջ: Ի՞նչ անել: Թողնել աշխարհական կաենքը ու դառնալ հոգեւո՞րական: Ներքին ձայնը քաջալերում էր ինձ, անսալ Սրբազնի առաջադրանքին, ծառայել հայ Եկեղեցուն ու այդ միջոցով հայ ժողովրդին: Սրբազն հայրը իր մօտ է կանչում նաեւ կնոջս՝ Աղաւնի Տ. Մեսրոպակեանին, եւ սոորագրել է տալիս մի համաձայնողիր, իմ ձեռնադրման առթիւ:

1932 թուի Հոկտեմբեր 1-ին,
Շաբաթ երեկոյեան, Ղալայի Ս.
Աստուածածին եկեղեցում, ձեռամբ
Տ. Ներսէս Արք. Մելիք-Թանգեա-
նի, ստացայ աւագ-սարկաւագի աս-
տիճան, իսկ յաջորդ օրը Կիրակ-
նօրեայ Ս. պատարագի ընթացքում
կատարուեց իմ քահանակայական
ձեռնալրութիւնը, ձեռամբ Սրբա-
զան Հօր, եւ խարտասիլակութեամբ
Տ. Յովհաննէս Աւ. Քչնյ. Հաճեանի,
վերանուանուելով Յարութիւն քա-
հանայ:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Ապաշխարութեան քառամնօր-
եակը պիտի անցկացնէի հայոց
Առաջնորդարանում։ Սակայն
Սրբազն Հայրը 40 օրը իշեցրեց
երկու շաբաթուայ։ Ապաշխարհու-
թեան օրերին նորընծայ քահանան
պիտի լրիւ կերպով ուսանի Ս.
Պատարագի եւ միւս արարողու-
թիւնների կանոնները եւ շարա-
կանները։ Ազդ ինդղում ինձ մեծա-
պէս օգնեց Ստեփան Քհնչյ. Տ.
Ստեփանեանը, որի տուած զեկու-
ցումից յետոց, Սրբազն Առաջ-
նորդի հրահանգով, Կիրակի Հոկ-
տեմբեր 16-ին, Ղալացի Ս. Աստ-
ուածածին Եկեղեցում մատուցեցի
իմ անդրանիկ Ս. Պատարագը։ Ազդ
օրը Եկեղեցում մի կուր եւ իմաս-
տալից քարոզ խօսեց Սրբազն
Հայրը։ Յաջորդ Կիրակի պատա-
րագեցի Լիլաւացի Ս. Սարգիս Եկե-
ղեցում։ Իմ ձեռնադրութեան առ-
թիւ, Թաւրիզի հաւատացեալ կա-
նանցից՝ Տիկ. սինաուշ Մարտիրոս-
եանը 100 ըիալ նուիրեց Ս. Սարգիս
Եկեղեցուն։ (Այն օրերին 100 ըիալը
շօշափելի մի գումար էր)։

ՄԵԿՆՈՒՄ ԴՔՊԻ ՈՒՐՄԻԱ

Մելիք Թանգեան Սրբազնի
կարգադրութեամբ ես նշանակուեցի Ուրմիոյ շրջանի Բանագուցաւուառուի հայաբնակ գիւղերի հոգեւոր հովիտ: 1932 թուի Հոկտեմբեր 23-ին ըեռնատար մեքենայով ընտանիքիս հետ ճամբար ընկայ: Երկու օր յետոյ հասանք Սալմատ: Քաղաքը կերպարանափոխուել էր ու բնաւ չէր նմանում 1918 թուին, մեր տեսած Սալմատին, ուր օրհասական կոիւներ էինք մղել քիւրդ Սմկոյի դէմ, պաշտպաններով տեղացի ժողովրդին քիւրդ հրոսակների յարձակումներից եւ կողոպուտից: Շատ մեծ ցանկութիւն ունէի անցնել Հաֆթուան, ու հանդիպելու հոգեւոր հովիտ Տ. Աշոտ Քհնյ. Պողոսեանին: Քապաքը ցնցուած էր

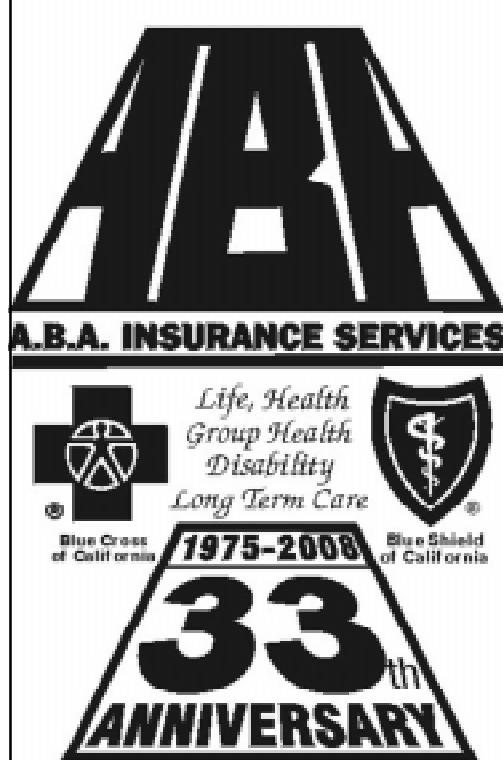
երկրաշարժից, իսկ Տէր հայրը
բացակայ էր քաղաքից: Մի քիչ
հանգստանալուց յետոյ շարունա-
կեցինք մեր ճանապարհը: «Կոչի
գեադուկից» իջնելիս, հանդիպե-
ցինք ասորական Բաղլօս գիւղը,
որտեղ ժողովուրդը մեծ սիրով
ընդունեց: Ազօթեցինք տեղի հողա-
շն փոքրիկ եկեղեցում: Գոհունակ
սրտով թողեցինք գիւղը ու Հոկ-
տեմբեր 28-ին հասանք Ուրմիա եւ
իջեւանեցինք Տ. Մեսրոպ Քհնչ.
Աւետիսեանի տունը: Յաջորդ օրը
հասանք մեր պաշտօնատեղին հա-
յաշատ Բարձրուղի գիւղը: Գիւղի
Ս. Աստուածածին եկեղեցու երի-
տասարդ երէցփոխ՝ Սարգիս Խա-
չատերեանի գլխաւորութեամբ ժո-
ղովուրդը եկել էր դիմաւի իորելու
մեզ: Տեղաւորեցինք մեզ յատկաց-
ուած բնակարանում, ու յաջոր օրն
իսկ գործի անցայ: Ես նշանակուած
էի Բաբառուղի, Դարառուղի եւ Սար-
դառուղի գիւղերի հոգեւոր հովիւ:
Այդ գիւղերում ապրում էին մեծ
թուով ասորիներ եւ հայեր: Հայե-
րը մեծ մասամբ թրքախօս էին: Սկսեցի դպրոցական աշակերտնե-
րի արձանագրութիւնները: Կարճ
ժամանակում արձանագրուեցին 100-
ից աւելի հայ մանուկներ եւ պա-
տանիներ, որոնց մեծ մասը գալիս
էր շրջակայ գիւղերից: Սկսեցի
պարապմունքները: Դպրոցական
աշակերտուհիներից կազմեցի մի
երգչախումբ, սովորեցնելով Ս. Պա-
տարագի, ինչպէս նաեւ ազգային
երգեր: Մէկ ամիս անց արդէն
երեխաները սահուն կերպով եր-
գում էին հայերէն երգեր: Ամէն
կիրակի մատուցում էր Ս. Պատա-
րագ, իսկ ամէն առաւօտ եւ երեկոյ
կատարում էր ժամերգութիւն: Բոլորը
ինձ «Տէր բաբա» էին
կանչում: Աշխատում էի հայերէն
լեզուն սովորեցնել բոլորին: Ամե-
նուր մեծ եռանդ ու ոգեւորութիւն
էր ստեղծուել: Ամէն օր ժողովուր-
դը գալիս էր եկեղեցի, եւ այցելում
եկեղեցուն կից դպրոցի դասարան-
ները: Տիրացու Սարգիսը մեծապէս
օգնում էր ինձ: Նոյեմբերի 6-ին,
ժամանեցին Տ. Մեսրոպ եւ Տ.
Ցովհաննէս քահանայ հայրերը,
առաջինը Ուրմիալից, իսկ միւսը
Գեարդարադ գիւղից:

ԱՐԱՋԻՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
ԳԱԻԱՌՈՒՄ

Նոյեմբեր 7-ը ուղախութեան
եւ խանդառառութեան օր եղաւ Բա-
բառու եւ միւս հայր բնակլ գիւղե-
րի ժողովրդի համար։ Այդ օրը
Բաբառու էին եկել հարիւրաւոր
հաւատացեալներ, ներկաց լինելու
իրենց նորընծաց հովուի անդրա-

Նիկ Պատարագին, եւ առնելու հիւր քահանայ հայրերի օրհնութիւնը: Սուրբ Պատարագին երգում էին նաեւ քահանայ հայրերը: Սպասարկում էր տիրացու՝ Գէորգ Զամալեանը: « Հայր Մէր» կց ասուած քարողեց Տէր Մեսրոպ քահանան, նախ ժողովրդին փոխանցեց Առաջնորդ Մըրազան Հօր օրհնութիւնները ապա ներկայացրեց նորընծայ քահանային եւ յոյս յայտնեց, որ բոլորը համախմբուելով հոգեւոր հովուի շուրջ, իր կոչման բարձրութեան վրայ կը պահեն մեր եկեղեցին ու դպրոցը: Տ. Մեսրոպի քարոզը խորը տպաւորութիւն թողեց հաւատացեալ ժողովրդի վրայ: Եկեղեցական արարողութիւնից յետոց, հիւր քահանայ հայրերը եւ հասարակութեան մի մասը, հիւրընկալուեցին գիւղի բարեմիտ եւ եկեղեցամէր բնակիչներից Սայադ Սարգսեանի տունը: Այդտեղ եւս եղան ճառեր եւ բարեմալթանքներ: Ապա քահանայ հայրերի եւ իրենց հետեւորդների հետ մեկնեցինք Դարբառու գիւղը, ուր ժողովուրդը մեզ էր սպասում անհամբեր: Տէղոյն եկեղեցու երեցփոխն էր Մովսէս անունով մի ազնիւ եւ բարեպաշտ անձնաւորութիւն: Նոյնմբեր 8-ին, պատարագեցի տեղի Ս. Գէորգ եկեղեցում, ու մեր խումբը գիշերեց Դարբառու գիւղում: Նոյնմբեր 9-ին մեկնեցինք Դիզաթաքա գիւղը, ուր նոյն օրը պատարագեցի ապա մի պատշաճ քարոզ խօսեց Տ. Յովհաննէս քահանան: Նոյնմբեր 10-ին, հասանք Բալանիշ գիւղը: Շրջանի ժողովուրդը հաւաքուած էր այդտեղ: Մի քանի զոհեր մատուցուեցին: Եկեղեցուց քիչ հեռու դրուած էին մատաղի կաթսաները: Յաւարտ Ս. Պատարագի, քարոզ խօսեց Տ. Մեսրոպ քահանան, ապա եկեղեցական թափորը խաչով ու խաչվառով դուրս գալով եկեղեցուց, մօտեցաւ մատաղի եռացող կաթսաներին, ուր կատարուեց մատաղօրհնէքի արարողութիւն: Պահը յուղիչ էր: Այդտեղ խօսեց Տ. Յովհաննէսը, օրհնեց հայ ժողովրդին, եւ մաղթեց որ յաէտ անսասան մնայ հայոց եկեղեցին: Ապա մկնեց ժողովրդական խրախճանքը, եւ աւանդական դհօլ գուռնան, որը տեւեց մինչեւ ուշ գիշեր: Այդ գիշեր մնացինք Բալանիշ գիւղում, Գիւլազիկ անունով մէկի տանը: Յաջորդ օրը այցելեցինք Մորոսքար, Լէյրին եւ Արտիշտ գիշերը, ուր ապրում էին մի քանի տուն հայեր: Հոգեւոր մեր այցելութիւնը լրացրած լինելով, Նոյնմ-

Digitized by srujanika@gmail.com

ԱՊԱԽՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԲՈՒՋԵՏԸ Է

ԵՐԻՔ ՈՒԾ ԶԵ ՎԵՐԱԲՆՆԵԼԻ
ՑԵՐ ԱՊԱԽՈՎՎԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

mtSRNU UURPUTUU

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205
E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ԱՐՁԱԿԱՆ

ԵՐՈՊԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԹՈՒՐՔԻԱ 2:1

ֆութպոլի Հայաստանի երիտա-
սարդական հաւաքականն «Հրազդան»
մարզպաղացում 2: Հաշուով կամացին
յաղթանակ տօնեց Թուրքիայի
երիտասարդական հաւաքականի
նկատմամբ: 15 հազար հանդիսա-
կանների աջակցութեան ներքոյ հայ
երիտասարդներն իրենց լաւագոյն
հանդիպումներից մէկը անցկացրին,
եթէ ոչ լաւագոյնը:

Եթէ ոչ լաւագոյնը:
Առաջին խաղակէսում հայ ֆութպոլիսաները ստեղծելով մի քանի
ուեալ գոլային պահեր, այդպէս էլ չկարողացան բացել հաշիւը: Իսկ ահա
թուրքենը, 66-րդ րոպէին օգտուելով
մեր թիմի պաշտպանների կոպիտ
սիսալից առաջ անցան հաշուի մէջ:
Աչքի բնկաւ Դուրակը:

Թւում էր ընդունած գոլից յետոյ վարուժան Սուքիայանի սաները կորցրին յաղթելու հնարաւորութիւնը, սակայն հայ ֆութպոլիստներին խաղավերջում յաջողուեց կատարել անհնարինը: Նախ, 89-րդ րոպէին տուգանայինի խաղարկումից յետոյ կառլեն Մկրտչեանը հաւասարացրեց հաշիւը: Ստանալով հոգեբանական առաւելութիւն, Հայաստանի ընտրանին նետուեց առաջ, եւ մրցավարի աւելացրած ժամանակահատուածում Հենրիի Միսիթարեանը 2-րդ անգամ գրաւեց թուրքերի դարպասը: Այս գոլից յետոյ «Հրազդան» մարզադաշտ եկած հազարաւոր ֆութպոլասէրները յայտնուեցին ցնծութեան մէջ եւ հանդիպման աւարտից յետոյ «Հայաստան» վանկարկելով սկսեցին տօնել յաղթանակը մարզադաշտի մէրձակայ փողոցներում:

Այս յաղթանակից յետոյ Հայաստանի Երիտասարդական հաւաքականը «Եւրօ-2009»-ի ընտրական 2-րդ խմբում 10 միաւորով շարունակում է զբաղեցնել 4-րդ հորիզոնականը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈԼԹՊՈԼԵՎ ԱՌԱՋԱՆԴԹԻՆ ԱՐԱՐԱՏ ՂԱՐՁԵԱԼ ԱՌԱՋԱՆԱՐ

Ֆութպոլի Հայաստանի առաջ-
նութեան 17-րդ տուրում Երեւանի
«Արարատ»ը, 1:0 հաշուով առաւե-
լութեան համար կամաց 10 գոլով «Բանանց»ի
Նկատմամբ, կրկին դուրս եկաւ առաջին
հորիզոնականը: «Արարատ»ի կազմում
յաղթանակ պնդակը 61-րդ րոպէին
խփեց պրազիլացի Զեֆերսոնը:

Մինչ այս մրցաշարային աղիւսակը գլխաւորող «Միկա»ն, կապանում զիջելով տեղի «Գանձասար»ին, նահանջեց 2-րդ տեղ: «Գանձասար»ը շնորհիւ 79-րդ րոպէին Ալեքսանդր Պետրոսեանի խփած գոլի 1:0 հաշուով առաւելութեան հասաւ «Միկայ»ի նկատմամբ: Յաղթելով այս խաղում Սամուէլ Պետրոսեանի թիմը ամրապնդեց դիրքերը 4-րդ հորիզոնականում եւ եռեակ մտնելու այս թիմի հնարաւորութիւնները աւելի մեծացան:

Անակնկալ զրանցուեց «Ուլիս» - «Կիլիկիա» խաղում, որը աւարտուեց 1:1 հաշուով: «Կիլիկիա»ն էղուարդ Մարկարովի գլխաւորութեամբ արդէն մէկ անգամ չէ, որ կարողացել է միաւորներ խլել կարգով իրենից բարձր թիմերի հետ պակապարում:

«Փիւնիկ»ը սեփական հարկի տակ հիւրընկալելով «Շիրակ»ին յաղթեց 2-1 հաշուով:

	Խաղ	Ցաղ.	Հաւ.	Պարտ.	Կօլ	Կէտ
«Արարատ» Երեւան	17	11	3	3	27-13	36
«Միկա» Աշտարակ	17	10	4	3	27-13	34
«Փիւնիկ» Երեւան	17	10	4	3	23-10	34
«Բանանց» Երեւան	17	7	3	7	19-16	24
«Գանձասար» Կապան	17	9	3	5	25-16	30
«Ուլիս» Երեւան	17	4	2	11	12-22	14
«Շիրակ» Գյումրի	17	3	2	12	9-25	11
«Կիւհենա» Էղովան	17	2	3	12	13-40	9

ԱՊԱՐԵՆՈՒՄ

ՊՐՆ. ԳՀՈՐԾ Գալուստեան ինքնաշարժի մեծ արկածի ազատուելուն ուրախ առթիւ, չնորհակալութիւն կը յատնէ անոնց որոնք զինք այցելեցին կամ հեռախօսներով ապաքինում մաղթեցին իրեն եւ իր տիկնոջ Տիկ. Լուսին Գալուստեանին:

Առ այդ Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Լուսին Գալուստեաններ \$100 կը նույիրեն Փաստինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ եւ \$100 «Մասհի» առավելաթերթին:

**ՓԵՔԻՆԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ
ԲՈՆՑԿԱՄԱՐՏԻԿ ՀՐԱՉԻԿ ԶԱՒԱԽԵԼԱՆ ՎԱՍԱԿԵՑ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 6-ՐԴ ՊՐՈՆՇԵ ՄԵՏԱԼԸ**

«Օլիմպիադա - 2008»-ը
աւարտուած է: Հայ մարզիկները
ֆեքինուած ընթացող խաղերուած
վաստակեցին միանգամից 6 պլոնգէ
մետայ:

Sիշէնկոն դուրս եկաւ եզրափակիչ, որտեղ կը մքի Քուպայի ներկայացուցիչ Եռդենիս Ուգասի հետ, որը կիսաեզրափակիչում առաւելութեան հասաւ ֆրանսան ներկայացնող Դառլա Սոու Նկատմամբ:

54 կդ քաշայինների պայքարում եղբափակիչում հանդէս գալու իրաւունք ստացաւ Եանկիել Լեռնը, որը կիսաեզրափակիչում 7:2 հաշուով առաւելութեան հասաւ Բրունօ Ժուլէի (Մառերիտիուս) նկատմամբ։ Եզրափակիչում քուպացին կը հանդիպի Մոնղոլիան ներկայացնող Բաղար - Ուզան ինխբատի հետ, որը կիսաեզրափակիչում պարտութեան մատնեց ուումինացի Վիաչեսլավ Գոյանին։

Աւարտուեցին 29-րդ օլիմպիական
խաղերը: Խաղերի մեկնարկից արդէն իսկ
ակնյայտ էր, որ Չինաստանի օլիմպիական
հաւաքականը «Օլիմպիադա-2008»-ում ուկի
մետաղների քանակով մրցակցութիւնից դուրս
է: Այդպէս էլ եղաւ. չինացիները Փեքինում
կայացած խաղերում միամբամից 51 ոսկի
մետաղ արժանացան՝ վստահօրէն գրաւելով
առաջին հորիզոնականը:

Զինացիներին կարող էին շրջանցել միայն ամերիկացիները, որոնք սակայն չդիմացան սուր մրցակցութեանը՝ 36 ոսկիով զրաւելով 2-րդ հորիզոնականը։ Այս երկու հաւաքականները միասին 210 մետարի արժանացան, որից 110-ը բաժին հասաւ ԱՄՆ-ին։

Հաւագոյն եռեակը եզրափակեց Ռուսաստանը, որը արժանացաւ 72 (23

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱՀ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷԶ (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)

**ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA**

ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՕԳՆԵՆՔ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԱԾ ԵՐԵՔ ՓՈՔՐԵՐՈՒՆ

Տարութակուածէջ 1-էն

Հետ, նոյնպէս ստած էր իրեն հետ ամուսնալուծուած տիկնոջ, Տիկ. Քրիսթին Ժանպարտինին, ըսելով թէ կ'ուզէր պատրաստածի տանիլ իր որդին կրեկը: Ճօն, առեւանգութիւն իր միակ որդին կրեկ Սիլահին (9), փախուստ (9) կու տայ երկրէն: Իր եւ կրեկի հետքը կորսուած էր դաւադրաբար:

Ոճրագործ երկու եղբայրնեռը, ժորժ Սիլահ եւ Ճօն Սիլահ, երկուքն ալ հաւաստիացուցած էին իրենց զաւակներու մայրերուն, որ Պիկ Պէր արձակուրդի կ'ուզէին տանիլ իրենց զաւակները:

Առեւանգումէն ասդին, եղբայրներ ժորժ Սիլահ եւ Ճօն Սիլահ, կորմանցուցած են իրենց հետքերը, վտանգելով երեք փոքրերու կեանքը, եւ անմիխթար հոգեվիճակի մատնելով փոքրերուն մայրերը, ինչպէս պիտի վկայէր մեծ մայրը՝ Ռօզալին Մկրեան, մեզի հետ ունեցած իր հեռաձայնաշին խօսակցութեան ընթացքին:

Համաձայն ոստիկանական լրատուական աղբիւրներու, այս առեւանգումները լաւապէս ծրագորուած էին մեղապարտ ընտանիքին կողմէ:

Ուեստչէսթ կը գտնուէր յանցագործ Սիլահներու ընտանեկան հաւաքական տունը, ուր կը բնակէին երկու եղբայրները, ժորժ Սիլահ եւ Ճօն Սիլահ իրենց ծնողներուն՝ Տէր եւ Տիկ. Ալեքս եւ Լիւսի Սիլահներու հետ: Համաձայն ոստիկանական հաղորդագրութիւններուն, անոնք ամիսներէ իվեր չէին վճարած իրեն բնակած տան վարձքը եւ հսկայ գումարներ իւրացուցած էին իրենց ծանօթ-բարեկամներէն, հայրենակիցներէն: Երկու յանցագործ եղբայրները իրենց հետքերը լրիւ անհետացնելու համար՝ փացուցած էին իրենց բժիշացին եւ տան հեռաձայները: Լու Անձնլուսի ոստիկան սպայ Ռիչարտ Մուգալեր դիտել առուած էր, թէ ժորժ եւ ժան Սիլահի, անոնց ծնողներուն՝ Ալեքս եւ Լիւսի Սիլահներու, եւ երեք երեխաներու անյախտացումը ծրագրուած էր: Այսօր յախնի չէ, թէ ուշը կրնան թագնուած ըլլալ անոնք: Հո՞ս են, թէ ճամբորդած են այլ երկիր: Կ'իմանանք, թէ անոնց ծնողները, Լիւսին եւ ամուսինը Ալեքս, կը գտնուին հրւախային Սուլիա (Հաւճպ):

Հայ եւ օտար հասարակութիւնները խստիւ դատապարտած էին առեւանգումները եւ կը պահանջէին շուտով յայտնաբանական պարագաներեւ ոճրագործները: Ոստիկանութիւնը դիմած էր հանրութեան: Ան ինդրած

էր բոլորէն, որ որեւէ տեղեկութիւն ունենալու պարագային, բարի ըլլան հեռաձայնելու հետեւեալ հասցէներուն, LAPD Pacific Division, Detective Blanca Lopez 310-482-6380 թիւն, կամ՝ Lt. Richard Mosler-ին՝ 310-482-6313- թուով: Հաստատած էին նաեւ ցանցակապ, հասցէն՝ <http://silahboys.blogspot.com>: Անգամ 25.000 Տոլար խոստացուած է անոնց, որոնք կրնային յայտնաբերել յանցագործներուն թաքսուցը:

Հակառակ վերոցիշեալ բոլոր միջոցառումներուն, տակաւին անգտանելի կը մնան Սիլահները: Մեզի համար ամէնօրեաց եւ մնայուն ցաւ է հաստատել, որ մինչեւ օրս դոյցն յոյս ներշնչող ոչ մէկ նորութիւն յատնաբերուած է առեւանգուած եւ մայրական անմիջական հոգածութեան կարօտ մանուկներու կապակցութեամբ: Մինչ անոնց տանջահար մայրերն ու բոլոր պիրատոչոր հարազատները, օրն ի բուն կ'սպասեն իրենց սրտահատորներուն յայտնաբերումին:

Թուականէս քանի մը օր առաջ, Օգոստոս ամսուան մէջ, մայրական այդ խորը տառապանքին հարազատ թարգմանը հանդիսացաւ 12 տարեկան Ալեքս Սիլահի եւ 8 տարեկան Զաւէս Սիլահի մեծ մայրը Ռօզալին Մկրեան: Առեւանգուած երեք երեխաներու դպրոցէ զրկուած ըլլալու հանգամանքը նախատեսելով, ափսոսանքով լեցուն սրտով կ'ըսէր տանջահար մեծ մայրը մեր այս սիւնակը զրելէն քանի մը օր առաջ, Օգոստոսի 22-ին իրարու հետ ունեցած մեր հեռաձայնակիցն հաղորդակցութեան ընթացքին. «ի՞նչ սրտով կրնանք դիմաւորել մեր կրթական վերամուտը»: Ինչպէս ընդունիլ, որ մեր թոռները պիտի զրկուին դպրոցէ: Հրաշը մը պէտք էր, որ այդ երեք երեխաները վերադառնակին իրենց տուները: Իրենց մայրերուն գորովագութ գիրկերը: Վերադառնակին իրենց դպրոցները»:

Անշուշտ, այս մասին կրնանք անդրադառնալ տակաւին: Տայ Աստուած, որ նուզագոյն չարիքով իր աւարտին համար այս հակամարդկային, այլապէս տիսուր եղելութիւնը, որմէ յաղթական դուրս գայ մեր առեւանգուած հոգեաստորները:

Ազգովին պիտի օգնենք առեւանգուած երեք փոքրերուն յայտնաբանաշխատանքներուն: Յոյց պիտի տանք, թէ «Կրակը ինկած տեղը չէ որ կ'այրէ միան, նաեւ կ'այրէ բոլորին սրտերը, երբ հասցուած չարիքը, հայօրէն, ունի ընդհանրական բնոյթ»:

ԱՄՈՒՆԱՑԵԱԼՔ

ՅԱԿՈԲ ԹԻԹԻՒՆՃԵԱՆ ՀՆԴ ԱՆԻԹԱ ՃԵՐՔՃԵԱՆ
Շաբաթ, Օգոստոս 23, 2008

ՅԱԿՈԲ ԹԻԹԻՒՆՃԵԱՆ եւ ԱՆԻԹԱ ՃԵՐՔՃԵԱՆի պատահարութեան ուրախ առթիւ մեր ջերմ շնորհաւորութիւնները ամուսնացեալ զոյզին, անոնց ընտանեկան պարագաներուն, ի մասնաւորի Տէր եւ Տիկ. ընկ.

«ՄԱՍԻՄ»

ՃՆՈՐՃԱՒՐԱՆՔ

Տէր եւ Տիկ. Սեւակ եւ Անժել (Angel) Գիրգորեամներու մանչ զաւակով մը բախստաւորութելուն ուրախ առթիւ, որ առուանած են կարօ, մեր ջերմ շնորհաւորութիւնները նորածինի ընտանեկան պարագաներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. ընկեր կարօ եւ Սեղադիմածաններուն:

«ՄԱՍԻՄ»

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ
ՀԵՌՈՒՍԱՏԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ
CHARTER CABLE 280-ՐԴ ԿԱՅԱՆ
(ԿԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԵՐՊԵՆՔ, ԼԱ ՔՐԵՄԵՆԹԱ)
GLOABCAST SATELLITE
ՀԽԳՉԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ 10:00-11:00

ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇԸ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
Ժամը 10:00-ից 12:30
Կլէնտէյլի 280-րդ կայանից

Հայ Թելեժամբ կը Վերադառնայ
18-ը Ալիքի Վրայ

Ոչ թէ մէկ, ոչ թէ 2, ոչ թէ 3 ժամ, այլ օրուան 24 ժամերը

Շաբաթը 7 օր անվճար

Հարկ չկայ բաժանորդագրուելու - 40 Յաւելեալ ալիքներ Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Հայկական Թելեժամբ (818) 982-2400

**The Armenian Teletime
Is Back On Channel 18**

Not 1 Hour, Not 2 Hours, Not 3 Hours But 24 Hours Per Day

7 Days Per Week, Free

No Subscription Fee - Plus 40 Additional Channels
For info call The Armenian Channel (818) 982-2400

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ... ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ...

**ՄԵծ Ժողովրդականութիւն Վայելող
Կլէնտէլի ԱՄԳԱ 280-րդ Ալիքը
Այժմ կը Սփոռուի
GlobeCast**

**Արբանեակային Հեռատեսիլով
Ամերիկայի, Գանատայի եւ Մեխիկոյի
Ամբողջ Տարածին**

**Դուք Կրնաք Դիտել
Հայաստանեան Լուրեր - Քաղաքական Վերլուծութիւններ
Երաժշտական Հաղորդումներ - Եւայն**

**Մանրամասնութիւններու Համար
Հեռադայնել 818.547.9696**

**Զեր Ծանուցումները Վատահեցէր
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Տ: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net**

